

A Polgár

A DEMOKRATA-LIBERÁLIS POLGÁRSÁG LAPJA

Előfizetési ára: egy évre 180.000 K. Egyes szám ára: 4000 K
Jugoszláviában 5 dinár, Ausztriában 5000 osztrák korona
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

FŐMUNKATÁRS:
VÁZSONYI VILMOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST VIII, FŐHERCEG SÁNDOR UCCA 19
TELEFON: JÓZSEF 12-76

Hagyjatok fel minden reménnyel!

Irta: VÁZSONYI VILMOS

A választójogi bizottság befejezte munkáját. Ez a munka abból állott, hogy a bizottság leltérelt elvontatta a javaslatot. Ez majdnem lehetetlennek látszik azok előtt, akik ismerik a bizottság átgutott ezen a nehezségen, lehetővé tette a lehetetlent és nagyszerűen lejárta azt a cofilondigra, hogy reakciója mellett még *Behlét* is liberálisnak tűntette fel. Bethlen józsef mosolygott ehhez a játékhoz. A legények jól játszottak.

Ez a bizottság tárgyalásaitól már az utolsó üléseken elmaradtam. Nemcsak egészségi állapotom volt ennek az oka, hanem annak a belátása is, hogy *meddő és céltalan mindegyikről*. A bizottság többi tagjai olyan konok magatartást tanúsítottak, hogy a megrozós velük szemben lehetetlen volt. Ok szívesebben egyáltalán eltörölték volna a választójogot és mindörökre kényszeríték volna magukat nemzetgyűlési tagokká.

A titkos szavazás kérdésében nem tettek további engedelmeyt, hanem azt is sokallták, amit a kormány ezen a téren megadott. Leszavazták tehát a kormány javaslatának azt a részét, hogy a törvényhatóság városokban kívül titkos lesz a szavazás ott ipari centrumban is. Leszavazták, habár ezekben a kerületekben *nincs szavazás mellett is szociális lesz a képviselő*, de leszavazták, mert jól esett reakciónak lelküknek. Amde a titkos szavazást még ezenfelül is meggyűlölték, mert *Rubinek* István meglepetészerűen azt a módosítást adta be, hogy csak azokban a törvényhatósági városokban lesz titkos szavazás, amelyek egyenlő több képviselőt, tehát lejáratosnak választanak. Így veték el a titkos választás jogát Székesfehérvártól, Bajtától stb.

Már 1918-ban, amikor a titkos szavazás és a választójog terén az első gyökeresebb lépést akartuk megtenni, az volt a megállapodás, hogy nemcsak a törvényhatóság városokban, hanem a rendezett tanács városokban, valamint minden kerületben, mely egy községgel áll és a választókerületek beosztásáról szóló törvényjavaslatban kijelölt egyéb kerületekben, de összesen a kerületek egyharmad részében titkos lesz a szavazás. A miniszterelnök, aki sűrűn hivatkozott erre a megegyezésre, most *non halando még eddig a határig sem emelkedett*. Pedig közben körülöttünk megváltozott az egész világ. Pedig közben 1920-ban általános választások és titkos választójog alapján választották meg a nemzetgyűlést. *Ami tehát Magyarországon történt, nem konszervatívizmus, hanem reakció*! Miként reakció volt az, amikor Poroszországban az 1848. évi alkotmány után, amely az általános egyenlő és titkos választójogot hozta meg, megsemmisítették az általános választójogot a három osztályú hármas választójog alapján, mely szerint a választók feleleti arányát mennyisége szerint három osztályba sorozták és mind-egyik osztálynak a szavazata egyformán esett a mérlegbe.

Az Ernst-csoport, a Wolffék ikerestvére, a kormánytól további engedelmeyeket is esküvölt ki. Van néhány vidéki város, amely két vagy három képviselőt választ. Ezeket szemelte ki az Ernst-csoport operációs bázisul. Itt attól kellett tartaniuk, hogy a demokratikus elemek összefogása őket az összes városokból kiszorítja. Rábrírták tehát a kormányt, arra a képtelenségre, hogy a lejáratos választást ráhúzza az összes városokra, amelyek egyenlő több képviselőt választanak. Tehát ahol két képviselőt választanak, mint Miskolcon, ott lesz egy két jelöltből álló *gyűjtemény "lejáratos"*. Az

egkebe ördít ez az ostobaság, mely a lejáratos és arányos választás megsemmisítése. De megsemmisítik, mert a célzat az, hogy Miskolcon és Győrött *Ernsték* számára egy-egy mandátumot szorítsanak ki. És *idő a foguk Debreceure, ahol számukra egyetlen mandátum sem jutott*. Hogy azután ilyenképpen a miniszterelnök úr kerületében, Hódmezővásárhelyen viszont bizáson elvész a második mandátum és Szegeden sem érke meg, hogy ezáltal is két mandátumot vegyenek el, és hogy a keskenyíti második mandátumot is elviszi majd az ördög, erre nem számítottak. Fő az, hogy az Ernst-csoport ki legyen elégtve, mert hiszen Wolffék ikerestvére sugalmazta az egész lejáratos szavazást, amely a miniszterelnöknek nem kell, amint azt magánkörben számtalanszor kijelentette, de amelyet mégis megcsinál, mert *Ernsték* számára ilyen irányban lekötötte magát. Hiába bizonyítottam be a vita során, hogy az arányos-ságot lejáratos választás nélkül is biztosítani lehet a *din rendszer* alapján a pótmándátumok révén, a miniszterelnök urat a városok nem érdeklik. *Mert csak valaki indítványozni a lejáratos szavazást a falusi kerületekre, nyomban megkondítandó a harangokat*. Neki a lejáratos szavazás csak arra való, hogy a városokban lehetőleg sok kárt csináljon a demokratikus és szabadelvű pártoknak és lehetőleg tegye a szociáldemokraták és a demokratikus polgári pártok szövetségét.

A den rendszer helyett az Ernst-csoportnak egy vérlázító indítványát fogadta el a bizottság. En azt indítványoztam, hogy azok a pártok, amelyek a kerületi választásoknál nem kaptak annyi mandátumot, mint amennyi őket a rájuk leadott szavazatok aránya szerint megilletne, részesüljenek pótmándátumokban. Felhívtam Ernst Sándor azt indítványozta, hogy 20 pótmándátumot osszunk szét az összes pártok között a leadott szavazatok aránya szerint.

Jegyezze meg tehát jól, Ernst indítványa szerint azok a pártok is kapnak pótmándátumot, amelyek *erőszakkal vagy korrupcióval raboltak össze mandátumokat*. Az egész javaslat tehát nem jelent egyébét, mint azt,

hogy a nagy pártok a kisebbek rovására időadalm nélkül és költségmentesen elhelyezhetik veséiket.

E rosszabbításokon kívül minden régi rossz megmaradt a javaslatban. Ezért hagytam ott a bizottságot, amelyet még arra sem tartottam érdemesnek, hogy előtte valami deklarációt tegyen. Lehetetlen és képtelen testület ez a választójogi bizottság, amely mohó örömmel nyírálja meg a választójogot. A kurzusnak és a régi munkapártnak választójogi bornírsága itt a bizottságban párosodik. Az a katasztrófa féltetés: hogy papírosszavazatok lehet feltartóztatni az életet és ha a választójogból kikeresztítették a tömegeket vagy rászédtek őket a választójog gyakorlásának, a névjegyzékek összeállításának: — akkor megmentették a társadalmi rendet.

A külpolitikai események kedvezése pláne lerészegíti az ilyen reakcionárius társaságot. Amint MacDonald nekik bukott meg, bizonyos, hogy *Hindenburg nekik győzött*. Igaz, hogy a nemzetársági Vágók, a kurzusjaitó kedvező el választották meg *Hindenburgot*, mert hiszen 1.800.000 kommunistaszavazattal mellett a királyi tábornok 1 millió minortásban maradt volna. Bizonyos azonban, hogy a magyar reakcionáriusok a germán Vágók által kivívott diadalt majd ráállítják a Duna mújegére és abból is érvet kovácsolnak a reakció számára. Holott ebből kellene levezetnünk azt a következtetést, hogy az általános választójog *időn Hindenburg is el lehet jutni*. Miért fázunk és miért reszeknek tehát?

Mert *ők a kényelmey szeretik*, nekik a reakció hához kell szállítani. *Még dolgozni se szeretnek érte*. Egyszerűen megrendelik és a megrendelésre szállítani kell. Nekik *kormányhozható választójog van szükségük, az alkotmányosság másvalé becsont parlamentti diktatúra*. Ehhez keresnek partnereket. Hogy az ellenék ilyen körülmények között *beant van-e, vagy nincs bent a Háiban: egészen mellékes*. Jelenléte se nem szoroz, se nem oszt. A választójogi bizottság megmutatta, hogy itt minden érvelés hiábavaló. *Lasciate ogni speranza!*

Május 21 és 22-re halasztották a fővárosi választásokat

Az egypárti esztétikón esle ülést tartott és péntek reggelre már azzal a szép májusi meglepetéssel szolgált Budapest közönségének, hogy *Rakossky* Iván belügyminiszter „megfontolás tárgyává fogja tenni”: nem kellene-e az ajánlások évi beadására ezúttal határidőt egy héttel vagy tíz nappal meghosszabbítani. Természetes, hogy ez esetben a fővárosi választások is ugyanannyi idővel kifolódának.

Ripka úr tehát eddigi próbálkozásának legteljesebb eredménytelensége után sem tett le arról, hogy ő egy párt élen vonni be a törvényhatósági bizottságba. Minthogy pedig ennek még az a legeslegelő feltétele sincs meg eddig, hogy az ajánlásokat össze-szeddette volna, megpróbálja azzal, hogy: Qui habet tempus...

A kormánybiztos szombat délben már közölte is a sajtóval, hogy a belügyminiszter readatletet döcsá-

tot ki, mely szerint a fővárosi választásokat május 21 és 22-kére halasztják.

A belügyminiszter tehát belement a játékba. Az egypárti két tagját egyszerre aggodalom fogta el, hogy az igazolójegyek kikérbevitésénél hájak vannak, a polgárság alkotmányos jogain eshetik csorbba, az ellenék panaszokból, el kell tehát halasztani a választást. Egyszerre megfájdult az ellenék feje — az egypárti tagjainak. S az így megrendezett játékba belement a kormány a megtette Ripka úrnak azt a szívességet, hogy adott neki még időt, hátha mégis...

Mi tudjuk, hogy még így se és a polgárság tudja, hogy sehoggy sem. Es hát a választás egy héttel utóbb lesz, hát legfeljebb ennyi idővel utóbb tudja meg majd a kormány is, hogy a hogy se. Ripka úr talán még akkor sem akarja majd elhinni...

Minden szavazatra szükségünk van, ne engedj elveszni az igazságunkat!

Zilahi-Kiss Jenő — volt alpolgármester

A sokszor bejelentett, majd ugyanannyiszor elhalasztott leépítési rendelet újra leérkezett a fővárosra. A vendégek értelemében az eddigi tizenhat ügyosztályt össze kell vonni tizenkettőre, ami azt jelenti, hogy megszűnik a katonai és illetékes, a közlekedésügyi, a városépítési és a szociálpolitikai igazgatóságok. Megmaradnak továbbá az úgynevezett harmadik alpolgármesteri, hivatalos nevén az alpolgármesteri címigazgatóságok, hivatalos nevén az alpolgármesteri címigazgatóságok felruházott tanácsnokai állás. Ezt az állást Zilahi Kiss Jenő tölti most be, Zilahi Kiss Jenő tehát a mai nappal csak volt alpolgármester.

Kik menetik meg a hont Vázsonyi ellen?

Két „liberális” beszéd margójára

Hosszú idő óta gondosan elkerültük, hogy a „szabadalvupárti” politikussal foglalkozzunk! A „szabadalvupárti” is illő kineveléssel irunk és várunk a — programunkat. Kisebb sokig vártak ezek a nagyzerű elvekkől, vagy két oldalról is megballagtuk ezen a héten. A mint sejtett lehetett ezek az „elvek” a személyes támadások logizálásának formáinak kezdődnek és ott is — végződnek. Feltehetőlegnek, akár csak Wolffék, ellenzékeseknek, mintha legalább is Vágrólak akarnák utánozni. Pedig! Wolffektől eléggő elválasztja az egyik támadót a vallása, a másik hóst pedig Vágrólak legfeljebb az kapcsolhatja össze, hogy ő sem vetette meg mindig a szocialistákat.

A két kitűnő szabadalvú hős — Sándor Páll és Ugron — ezáltal még csak azért foglalkozunk, mert ok dobátok felénk a kosztjuk. De amennyiben rajtuk málik, nem óhajtunk többé velük foglalkozni. Nem akarunk abba a hibába esni, mint ok, akik úgy védelmeznek a liberalizmust, hogy a legveszélyesebb ártanak neki az ilyen förmédevényekkel.

A nettenetes Páll bécsi

Sándor Páll, aki annak idején hősiessen kiharcolta a fajvédők ellen, a román megszállás miatt és azután édesdél egyszerűséggel kijelentette, hogy *teddett* és életének, úgy látszik, legnagyobb boldogságát követte el, Sándor Páll ekkeseredésében és széles jövedelmében neki-ragaszodott a demokratikus ellenzéki pártoknak. A jó Páll tehát mindig az bevíti, hogy neki meg kell mutatnia, hogy ő nagyon snegid és hősiességének, mintha Wolffék és a fajvédők örömeire ő, mint egyetlen *gulesimint* zsidó, belerag a baloldali blokkba és megméri a hazát a *forradalomtól*! Ez a szerep rendkívül illik öhozza, mert hiszen Szende Pál *prokolora*, Jászi Oszkár *kebelbarátja*, Károlyi Mihály *felküszöntője* és minden októbristák öröme és gyönyörűsége egyenesen hivatva van arra, hogy a forradalom veszedelméről előadást tartson Vázsonyinak. Ő, aki egészében viseli a disztalezet, *habár egész családja már nem zsidó*, sohasem veszi észre a helyzet komikumait.

Eppen ilyen komikus, amikor Vázsonyinak hűségét lobbant a szemére. Ő és Vázsonyi! Az egyik a betegséggel dolgozik, a másik egész életét kényelmesen töltötte el. Az egyik elérte a maga erejéből a régi Nagy-Magyarországon, amit ember csak elérhetett, miniszter volt és titkos tanácsos, tehát már ambíciók nem fűthetik, csak kötelességek terhelhetik, a másik, amikor kereskedők legránál a negyedik emeletéről, diszjunctiópólyt rendezet és ott ünnepelti magát.

Örüljön nagy vagyonának, örüljön ama nagy szerencséjének, hogy minimális képességekkel, maximális eredményeket ért el, örüljön kitűnő egészséggel és viselje disztalezet továbbra is egészséggel! És vesse meg a német híradalmi katolikus centrumot, amely az elnökválasztásnál a szocialistákkal szövetségelt!

A legerősebb ellenzéki

Az ember már régen elfelejtette, hogy egyáltalában egyszerű *vaj*, hol nem volt, volt egyszer egy *fővárosi szabadalvú párt*. Megbuktak már a választás előtt. Budapest 22 kerülete közül 4-ben erőlködnek, de meg akarják mutatni, hogy *arany még tudnak*.

Lapunk minden olvasója tann lehet arra, hogy a szabadalvú párt ellen minden harcot és tüzelést beszüntettünk, most pedig egyszerűen kétféleképpen lehet az ellenzék, Ugron Gábor és Sándor Páll részéről, aki a személyeskedésnek nagy ellensége.

Ugron Gábor a maga külön kaszinójában harcias beszédet vágott ki. Ez volt az első harcias beszéd, amelyet az igazgatósági tagzásokkal súlyosan megrakott férfutól az utolsó szendőkben hallottunk. Szinte tombolt a jüliüt és gyüliütöl — az egyesült ellenzéki demokratikus pártok ellen. — Szerinte e pártok az okai annak, hogy a titkos szavazás megbukott. Téved a házulajdonosok szakgyelete által pajzsa emelt sokszoros igazgatósági tag úr! Ugronezzel a logikával a Sideron passzívait is az ellenzék passzivitásának tulajdoníthatná.

A demokratikus ellenzék tagjai ott voltak a választójogi bizottságban. *Rövidjűt küldöttek a reakciódariusz intézkedések ellen*, holott Ugron Gábor szavát ott is csak ritkán volt szerencsénk hallani. Az eredmény ismeretes.

Mindenesetre érdemes ellenzéki férfut az, aki a *reakció minden bűnét ellenzéki bajtársának állítólagos kibával indokolja és igazolja*. Legkomikusabb azonban a legalább 20 igaz-

gatósági tagsággal sujtott magasztos férfut, amindon a Ríkpa-párt alakulását is a demokratikus ellenzéknek rója fel. Hát ez mit? Hiszen Ugron Gábor jelen volt a Delavus-nyit vendégben, amikor Bethlen István miniszterelnök áldásával a Ríkpa-párt útjára elindult.

Egy ellenzéki bajnok, aki a miniszterelnök pártalakítói kísérletével asszisztál, — mindenesetre *unikum*. Az a harag a Ríkpa-párt ellen azért sem lehet olyan nagy, mert hiszen a szomszéd XV. választókerületben Ugron úr *kebelbarátja* Ríkpa-ékkal közösen *csinálnak polgári pártot* és a terézvárosi XI. választókerületben, aki tegnapelőtt még *kebelbarátja* volt, a Ríkpa-párt *listáján szerepel*, mint *jelölt*... Ugron úr *ellenzékeségétől* Bethlen még száz estendőig nyugodtan alhatik!

Komikus az is, amikor önmagát rettenteltelen hősként tüntette fel, arról beszél, hogy *mi-lent tartotta a hátát a nagy veszedelmek idején*. Az ő hősiessé kirobanásairól csak ő maga tud. Annyi bizonyos, hogy a veszedelmes időkben senki sem gyújtott össze annyi igazgatósági tagokat, mint ő. Ha ezektől fáj a háta, arról senki sem tehet!

Hogy ő nem menekült külföldre! Istenem! Ki bántotta és ki üldözte őt? Kinek fájta őra a foga? És volt-e neki is olyan kebelbarátja, aki ebedután a kanapén végignyújtózodva kedélyesen azt mondomta: *Új fel a vonatra*, mert különben holnap már aligla fogod élve *elhalagyni* az országot? Obenne megvolt az a kedély, mert ő mindig a kedély embere vala, kezdve attól a naptól, amikor a záróra túllépése miatt *keltett lemondania*.

Ereky a fúróval

nem tud eredményeket elérni a Ferenévadásban. A ferenévadás polgárság nem akarja elhinni neki, hogy liberális, amint Ríkpa-éknak sem hiszi el senki, még akkor sem hiszi el, ha a nevébe *fel* merle volna venni a szabadalvú jelölt. A ferenévadás választás nem ünek le Erekyvel a zöld osztal mellé és „nyugodt, mészolva” melegdolgozattal óvatosan elkerülik a megtört „liberális”. Ereky urat — és a többi megtört — kétségkívül jellemzi, hogy csendesek mint amilyenek Wolff-pártiaknak voltak. A mandátumért esengő hanglagyabb és simulékonyabb, mint az üldözés pattingó ritmusa. A fúró is oda-herült a tetűt idők rekvizitumai közé és Ereky ma már megelégednek azaz is, ha néhány — szelvény kaphatna, amellyel a szükséges ajánlásokat össze tudná gyűjteni. De a ferenévadás polgárság most az a *vilátszáraknak a hajóját* létezik meg a fúróval. *Sic transit gloria mundi*...

A lakás

és építkezés jelszavait dobják bele a fővárosi választási küzdelembe a fajvédők és jobboldali politikuskok. Eckhardt és Friedrich egyszerre észrevessék a legnagyobb nyomorúságot: a lakásnyomort. A demagógianak legelkopottabb fegyvere az, amikor az ellenpárt céljait és küzdelmeit akkor valaki a maga részére kiszájtatja. Eckhardt Ákór tagja volt az egyeséspártinak, melynek akaratát: törvény, szemrebbes: parancs volt hosszú éveken át. Miért nem vette Eckhardt akkoriban észre a lakásnyomort? Miért nem szólt fel akkoriban, mikor egymás után hozták a *legrekelesőbb lakásrendeléseket*, melyek csak lakásadományozásokról tudtak, de leépítvelelmről és építkezésről nem? És Friedrich István — az első lakásrendelet miniszterelnökét! Ő is csak a választási küzdelemben fedezte fel a lakásproblémát ugyanúgy, ahogy Bethlen István a legutóbbi nemzetgyűlési választások idején fedezte fel a — demokraciát.

Az Eckhardt és Friedrich lakáspolitikájának semmiel sem különb, mint a Bethlen „demokraciája”, melyet legáltalában jellemel, hogy *egyen a lakásnyomort*: a bíróság határozott és tisztá jogi álláspontjával szemben tovább is ragaszkodott a törvényellenes szortásához és a házajárlással — Ríkpa-ékkal — leveleket írat a házulajdonosoknak, akiket a lakók börtön akar a maga körébe áteszolgálni.

Kutyából nem lesz szalonba. Eckhardtól és Friedrichből nem lesz demokratikus lakáspolitikus!...

Gazdag körökben diszkrét, eredményes kávéveti házasságok! Nagy Jenő tizenöt éve tenálta irodája Rákóczi út 57-ben. Telefon

A másik front felé

A szerző megalkodás nevével, ha idézzük tőle valamilyen a ha most a *külsőrizi hasznosítókészlet* előrelépés közönlük a kormánypárti, vagy Ríkpa-párti Ríkpa-éknak, a kormánypárti, viláross helyeslése, éljenze és tansz, talán szorolában, vagy *) alát meg lehet jegyezni, hogy az a tüneményes vinvány már egyszer előtörtént javaslat volt — a harmadikharmas bizottságnak, mely nevezetilek akkoron: drágasági bizottságnak. Fureca karrierje volt ennek az elfogadott indítványnak — elfogadták és megem érvényesült... csodáson bevett a többi harmadikharmas bizottságból indítvány közös temetőjében, míg most egyszerre felélt, *mét vinvány* s csak új azt az egyet feleltették el halála és feloldása közt, hogy a vinványi Vázsonyi Vilmos indítványozta. Ríkpa Ferenc igazán elmelekedhet a sors tréfáin: 6 jött, a nagy pártalapító a drágaságellenes küzdelem trombitaszavával s mikor kormánybiztosságra alatt, sőt egy a választások előtt valami konkrét lépés történtek, az Vázsonyi nevéhez fűződik.

Ami pedig Vázsonyi Vilmosnak a kormánybiztossághoz intézett felhívását illeti, arra még mindig késik a válasz. Valami olyasmit mondott ugyan, hogy ő Vázsonyi embereit éppolyan szívesen látja, mint akár Wolfelit (amit különben plakátjai is elég világosan tanúsítanak) — a kérdés lényegere azonban, hogy bent a közgyűlési teremben kooperál-e Wolffékkal: még mindig hallgat a kormánybiztos úr. E hallgatáshoz nem kell — szövetségvágyat: Tal-leyrand csak diplomatának volt a hallgatásnak — Ríkpa Ferenc: Demosthenesre a hallgatásnak, a tran-efa politikus azért hallgatott, hogy gondolatait el-ressze, kormánybiztosunk hallgatása: valósággal sző-zőlőja gondolatainak a ebből a hallgatásból többet tudtunk meg, mint *Összes Beszédéből*... Azt mondják különben, hogy a kormánybiztos úr pártja „*A mérték nyelvének*” kényes és nehéz szerepére készült. De vajon *mértéklepes* lesz-e a párt!

A Fészek Művészek Klubja Igazgatósága, választmányja, tagjai és személyzete nevében nagy szomorúsággal jelentjük, hogy

Környei Béla

a Fészek Művészek Klubjának igazgatója a Magyar Királyi Operaház örökös tagja

április 28-án rövid szenvedés után váratlanul elhunyt.

Az ország egyik legnagyobb művészt versztote halálával, mi legszeretőbb barátságunkat, igazságos előjárónkat, a magyar művészek egyetlen otthonának stíját siratjuk az elköltözötten.

* Csendes örök nyugalomra adjon neki a jó Isten!

Budapest, 1925 április 28.

Háló, ebédlő,

úrszoba, meglepő olcsó árban ORION, Andrássy út 52. Bejárat Eötvös uccában

Villányi pezsgő

(Schauburg-Lippe herceg ud. pincéje) 1911-es és 1913-as töltés.

Déval Tesivérek ezüstárnyár ri. Déval Jenő ékszeresznél VIII. Rákóczi út 61. szám

gyártmányai klesinyben

Demokrata párttagoknak gyáni ának!

Bárczy István programot ad a Józsefvárosban

Vázsonyi és Bárczy a Józsefvárosi blokk ülésén

Május 5-én, az ajánlások benyújtásának napján, a Józsefvárosi blokkot fog rendezni a XVII-ik vá-
lasztókerület klubhelyiségében. A gyűlésen Vázsonyi
Vilmos, Bárczy István, Szilágyi Lajos, Rupert Resz,ó,
Bródy Erő, Peyer Károly és Polányi Dező fognak
megjelenni. Az a nap nyilván már bizonyosságot fog
szolgáltatni arról, hogy a budapesti városban csak
a demokratikus ellenzék többsége képviselheti az új

községpolitikát és ezért kétszeresen érdekes lesz, hogy
a Józsefvárosi ülésen fog programot adni az új
Budapesti Bárczy István, a régi Budapest polgár-
mestere, akinek a neve Vázsonyi mellett az alkotó
eszmék ragyogó, történelmi nagyságát és fényét
jelenti. A Józsefváros polgárságának impozáns egy-
beforrás és nagyszerű lelkessége is kifejezést fog
találni a nagyjelenségű manifesztáció alkalmából.

Hindenburg útja

Es most! Es most — nem lett semmi. Legalább
egyelőre nem! Legfeljebb az, hogy ami eddig hazá-
járás, megalkuvás, tepsedés volt, az ezúttal a német
honfiai erények koszorúja lett és az *Erfüllungspolitik*,
a *Forderung des Tages*, a *Dauerszerződés*, a *garan-
teipaktum* s az az egész békepolitika, mely miatt
szinte naponta adta le soroztat a német jobboldali
sajtó a baloldaliak és a centrumnak politikáira,
az egyszerre: a higgadt államférfiú bölcsesség ap-
otheozisává magasztalt, amit Ebert kormányha ha-
lyott Hindenburg kormányra csinált. Ugyanaz a kar-
dal, amely az Erynnisek sötét köröként zúgta
haragvó dalait az eddigi német külpolitika ellen,
ugyanaz a kardot most a grádák kecsességével bir-
delti, hogy a német külpolitika nem változik. Való-
színűleg nem is változik ez a külpolitika a külföld
számára, csak belpolitikai hárbaszkodásra változik
meg: a marschall kormányha egyébként ugyanazt
csinálja, amit a hajdan való nyergeslegény kor-
mányha csinált, akinek komoly és ép egyszerűség-
ben méltóságos alakja olyan tradíciót teremtett
meg az elnöki székek, amelyhez alkalmazkodni is
elég szép hivatás nálulandha. Hindenburg kormányha
alkalmasint ugyanazt csinálja, amit Ebert kormányha,
valószínűleg rosszat; már csak azért is, mert ma csak
rosszal lehet csinálni a dolgokat. A franciáknak igaz-
án nem kell tartani az új kurasztól — legfeljebb a
német baloldaliakat; hisz eddig nem a franciák, vagy
angolok, vagy amerikaiak ellen szót a német jobb-
oldali kritikája: hanem a német baloldali ellen... a
még a köztársaság ellen sincs semmi kifogásuk, ha a
császár generális szimbolizálja azt az elnöki széket.

amilyen a mostani is, valóban csak az aranykő-
pénzt kereszttel lehet haladni.

az aranykőpénzt azonban: a demokrácia;

ez ellen fogott össze Németországban Ludendorff tá-
bornagy és Thaelmann tábornagy. Mára Hindenburg csak
eszköz volt e küzdelemben — ahér, amely mögött a
reakció fegyverkezék döntő küzdelemre a demokrácia
ellen.

A tábornagy sohasem volt politikailag tábornagy;
a háborúban becsülettel állta meg helyét egy fél világ
ellen s mint Macaulay mondja *Hampdenről*: a dicső-
ségi útját is csak azért járta, mert az a kötelesség-
teljesítés útján futott keresztül. A háború után azonban
visszavonult és sohasem engedte meg, hogy nevének
világörvényméltóságát a néppolitikai, vagy párt-
politikai heccpolitika játékszínre váltsa föl: a jobb-
oldali kortársai azonban nem válogat eszköz-
ben — a szobrot is beledobta a tábornokba és a bál-
ványt (épp mint bálvány) kigúny az erkélyre, az
uccára, a dobogóra: hogy használjon, vagy legál-
mabban mutakozzon s nyújtsa ki hatalmas erőket azért
a tízezer milliárd szavazatért, amelyet a reakció a
maga személyében sohasem kaphatott volna. Es most

tanul vagyunk a szomorú látványunk, ahogy a *Rex
Imperator* hű katonája lehajtott fővel halad föl-
felé, hogy a köztársaság elnöki székeben elfogadja Ebert
örökét...

Talán még az volna a legjobb, ha bálvány ma-
radna az elnöki széken és eszöndene úlna, míg lábait
befutja a repkény s fölén fészket ver a vadmadár.
Alapjában Ebert is bálvány volt csak, szimbólum, aki
— önön személyétől, múltjától, politikájától örökre
elválik — annak élt csupán, amit szimbolizált:
„*Menschgewordene Idee*...”

Ebert még köztársasági sem volt az elnöki szé-
ken — csak maga volt a német köztársaság, nem ke-
vésbő pártatlanul és nem kevésbő személytelenül,
mint ahogy VII. Edward vagy György király; az
angol királyság maga volt a német köztársaság;
és ez majdnem szó szerint értendő, mert a német kö-
ztársaságban valóban nem volt sokkal több a köztar-
saságból, mint az elnöki szék, amelyet most különben
szintén letakarunk a *hohenollerli* borral. A veim-
mari alkotmány alatt az *Ysenburgok*, *Wiedek*, *Fürsten-
berg*ek Németországra épp úgy élte tovább a maga
életét, mint a porosz *Hiltberg*ok nagyfridriki ro-
mantikája, mint a wilhelminus birokrajka, vagy akár
mint a Stinnesek, Kruppok és Thyssenek császári
iparbirodalma... A köztársaság mögött változatlan
határolmal állt ugyan a szociáldemokrácia munkás-
hadereje, a centrum (az egyetlen német „*keresztény
párt*”, amelynek gyökerei már a háború előtt Német-
ország talajába nyúltak s amelynek bukásán olyan
gyönyörrel lekecsédköl fél nálunk a „keresztény”, sőt
katolikus sajtó is), valamint a demokratikus polgár-
ság; ez a szövetség azonban, amely megmentette
Németországot a kommunista katonaságtól, a fehér
és vörös reakció ostromgyűrdője került ezen a vá-
lasztáson. Ha csak Hindenburgon múlta: a köztar-
saság elnök székeken nem borulna föl az új német
köztársaság — azonban nemcsak rajta múlna s sajnos,
nem lehet föltételezni, hogy akik kikerültek Hinde-
nburg felállítását, most ne hajszálkák tovább azt,
amit, amit elégtel, erre a felállításra és erre a győze-
lemre szükségük volt — erre a győzelemre, amelyben
mindent elveszítettek Németország, amit veresége után
becsülettel megmentett.

P-3.

Hova juttatták Wolffék Budapestet?

IV.

Az iskola a pártcélok szolgálatában

Forradalmi alakulatok jellemző az az eljárás,
melyet Wolffék a kulturális intézményekben bono-
sítottak meg. Aból az alapvető kiindulva, hogy
minden, ami régi bűnös s velük a világ újra kezd-
ődött, a kultúrát is át akarták formálni. Ezt az át-
alakítást az óvodákban és elemiskolákban kezdték
és folytatták a legmagasabb tanintézetekig. Az át-
alakító munkát azaz indították meg, hogy

a „megbízhatatlan” tanárokat kicserélték.

„Megbízhatatlannak” váltak egyszerűen a neve-
lőügy régi, érdemes munkásai, kiváló tankönyv-
írók, elsősorú pedagógusok, akiknek a kezén egész
generációk nőttek föl. Hogy az alkotmányos formák
megőrizték, a. n. *fejleményi eljárások* formájába
burkolták a nekik nem tetsző óvó- és tanítóeszmé-
ket *kioldozták*. Ezekről az eljárásokról már Vass
József miniszter is megfogalmazta, hogy azok nagy-
része hamis volt. De több volt annál: valóságos
bűn volt és megmegtételező a megmaradt taníté-
letek. Mert ezekben az eljárásokban nemcsak az
tartókat meg, hogy

a kommun alatt expozált tanítókat telték
meg ártatlan társak bíráival.

hanem úgyis az új rendszert formáltak abból, hogy
a tanítást egyes tárgyal egyrészt ellen vallanak és
sokszor az általános becsületi tanszemélyzet saját
feltevéseire ellen tanúsították. Ha ez a tényleges
és az előző kizsárolásnak ez a rendszere minden
hivatalban visszatartás és undorító volt is, a tan-
tatókban volt a legveszélyesebb, mert a tanítók
„a nemzeti napjainak” régebben mindig távol áll-
tak a kenyérből, a kenyérféltől és etethi-
veléseket eszményi önkéntes szolgálatra töltötték.
Azok fejevelük után nem akartak, vagy nem le-
hettek elbocsátani, azok között *B-típus* vezettek be
és miközben

milliókkal károsították meg a főváros en-
gyonját.

az elbocsátott tanármunkálat helyett tapasztalatlan
kerdőkötő ültetők be a tanítói állásokba és ezekre
bizták az ifjúság nevelését.

Miután minden „eszméi harc” mellett fontos az
üzel is,

Wolffék monopóliumot akartak létesíteni a
tankönyvgyártásra,

amivel nemcsak „nemes céljainkat” szolgáltatták volna,
hanem — a régi bevált könyvkiadók rovására —
bünsé bevételét is vélték megszerezni és újabb alkalmat
arra, hogy *pártbeli részére* állásokat kénytelenek.

A kurzuszelem azonban nemcsak a növendé-
kekre, hanem a tanítókra is fontos és ezért Wolffék
a tanítói könyvtárak szellemét is „a kor eszméihez”
akarták idomítani.

Zilahai Kics János bírási példányában meg-

oldároltatta a tanítói könyvtárak számára
Sárpölvi Balázs Béla egyik vegyénét, melyről
utóbb kiderült, hogy ellátogatás és órában
tartandó.

A színházban rendezett ifjúsági előadások száma
ráadásra is olyan színdarabokat írtak a főváros tan-
ügyi vezetésére, amelyek a *hosszseretelt és társ-
adalmi* bekt Wolffék szemében magyarázták. Mint
a nagy román utalásoknak, nekik is saját tan-
tatók voltak s a régi ifjúsági írók nevéb hála keres-
tek ezeknek a daraboknak a színpadain. Még az Al-
lakterben tartott híres mesedolgozatokra is kiterjedt
a főváros urainak figyelme és

a népszerű Oszkár bocsit is kipróbálták az
Alakírti mesét pártmódról.

Az iskolák építéssel is úgy bírtak el Wolffék,
mintah az azok nem a főváros tulajdonát lennének, ha-
nem a part leltárhoz tartoznának.

Rendszere tettek, hogy agitációs és gyű-
léseket és párttervezéseket a fővárosi is-
kolák termeiben tartottak meg,

sőt ha klubhelyiségre volt szükségük, még erre a
célna is alkalmasoknak tartották a népművelés ot-
thonait.

Legérdekesebben sikerült meg Wolffék ur-
nát.

a főváros régi, híres kereskedelmi iskolái,

melyeknek tanárát részben elbocsátották, részben
polgári iskolákba degradálták és még ezekbe a szék-
előkbe is hozta nem régi és tapasztalatlan „erő-
köt” helyettesek el. Általában a tanítói és tanári ál-
lasokat Wolffék nem a kultúra szempontjából bírált-
ták el, hanem azokat „*haladói pozícióknak*” tekin-
tették, melyeknek „*elfogadására*” minden unalom ka-
lekezett halomnak a legrosszabb célja. Kultúrális te-
vékenységük köréből külön méltatást igényel a
könyvtárak „*alszervezése*”, melyet részletesebben
fogunk ismertetni.

Csecsemőkelengye
Leánykaruha és
Játsszónadrágok
Schmidek Miksánál
Budapest VIII, Rákóczi út 13.

Szabászati-
varró, kalap-költő, tanítvá-
nok Károlyi útján 10.
I. em.-ről áthelyezve
Tevékenységűen 10.
Gelgen 2.

Ezüst évverszők szoptális üzlete

Budapest, IV. kerület, Múzeum-körút 7. sz. szék

Május 15-én mondsz ítéletet magad és jövőd felett!

Buzáth alpolgármester visszautalta a kormánybiztos gázgyári vezérigazgatói fizetését a pénztárba

A városi házi bürokrácia labdázása Ripka egyik fizetésével

Ripka Ferenc kormánybiztosnak már gondolkodnia kell arról, hogy mit fog csinálni a választások után, mert az már bizonyos, hogy pár hét múlva megszűnik megbízatása.

Abban a percben, amikor a törvényhatóság összeül, Ripka kormánybiztosnak nem lehet már semmi szerepe, csupán az, hogy az új közgyűlést megalakultnak jelenti ki és átadja a helyet a polgármesternek.

Legfeljebb csak akkor lehetne Ripka redivivus, ha az új közgyűlés a három kijelölt egyén közül őt választaná meg, ez pedig semmiesetre sem valószínű, mert hiszen szembe találja magát a demokratikus blokkal, sőt a Wolff-párttal is, tisztára arra a néhány Ripka-párti bizottsági tagra és a kinevezetésekre pedig támaszkodni nem lehet, úgyhogy a kormánybiztosnak már most gondoskodnia kell a visszavonulás útjáról. Csupán egy esetben gondolhat Ripka a megválasztására, ha mellette olyan jelentékeny emberekkel jelölnek, akikről világos, hogy csak stróhmännök, de ezt még Bethlen kormánya sem merné megtenni.

Ripka mindig óvatos volt, ezáltal azonban egy kis idő elcsúsztatotta magát. Nem akarta a hitát maga mögött felőlelni és ezért

csupán szabadságát kért a gázgyártól, arra számítva, hogyha megbukik, egyszerűen visszatér a főváros és hatalmas szellemi köznyelmes vezérigazgatói székhely. Közben azonban olyan dolgok történtek, hogy ez a megoldás már lehetetlenné vált.

Ripkának közvetlen főnöke Buzáth János alpolgármester volt és a kormánybiztosi kinevezéssel hírtelen az alrendeltől lett a felbőlváló. Voltak bizonyos intézkedések is, amelyek Buzáthnak nem tetszettek.

ma már egyáltalában nincsen meg a régi harmónia a kormánybiztos és az alpolgármester között.

A közöttük lévő viszony annyira elmeresedett, hogy Ripka már nem mehet vissza Buzáth alá, az egyéb megoldások pedig, — a részvenytársasággal való alakulás — kőbe esett, mert az idő eljárt és ilyen nagy horderevű változást az új törvényhatóság hozzájárulása nélkül keresztülvinni nem lehet. Ripka egész pozíciója tehát a legnagyobb lóg és eszaki esz tudja, hogy mi lesz vele a választások után.

Ripka helyzetére élénk világot vet és a kis epizód, amelyről sokat suttogtak az utóbbi időben a Városházán: A Polgár már megírta, hogy Ripka Ferenc egyeztetési fizetése szabadságát kapott a gázgyártól és ilyen minőségben foglalta el a kormánybiztosi állását. Meg kell jegyeznünk, hogy a tanács egyetemesi ülésén, különben is szűkebb volt, mert a gázgyárral kötött szerződés értelmében minden esetben ki kell kérnie a tanács hozzájárulását, ha bármilyen új megbeszélés vagy tisztség átadás történne. A fizetése szabadságát ellen meg Dorvándi tanácsnok tiltakozott, viszont azonban Fokuszky Lajos alpolgármester megnyugtatta Ripka lelkiismeretességét és kijelentette, hogy eddig nyugodtan elfogadhatja ezt a megoldást és egyelőre fél kézzel a fizetését. Ha ezt megletelte volna, úgy kiszolgáltatva volna magát teljesen a Wolff-pártnak, amelynek ez egyszerűen fegyver lett volna vele szemben.

Ripka barátai idejében megtudták a dolgot, visszacsúszni már nem lehetett az ügyet, tehát azt a tündöklő ötletet a kormánybiztosnak, hogy ne vegye fel a gázgyári járandóságait.

Ripka Ferenc-kormánybiztos valóban mind a mai napig, a kormánybiztosaság történet kinevezése óta egyetlenegy fillért sem vett fel a gázgyártól, viszont azonban eddig azt a pénzt vissza sem utaltatta, hanem mint követelek szerepelt a számláján. Később, amikor már kormánybiztosát multja csak emlék lesz,

nyugodtan felvehette volna ezt a fizetést, ami papíron, a szabályok értelmében jogosan járt volna neki. Egy írászik erre gondolt Buzáth János alpolgármester is, mert különben nem hadrálta volna el magát arra az érdekes és furcsa lépésre, amelyről mostanában olyan sokat suttognak bizalmas városi házi berkeken.

Mostanában szédült le a gázgyár számadásait és ott szerepelt Ripka kormánybiztosi vezérigazgatói fizetése, mint kiutalt, de föl nem vett összege.

Az alpolgármester van megbízva a gázgyár számadásainak felülvizsgálásával és a száma megadott ezen a téren. „Mert nem fizetik ki” — kérdezte, amire azt a választ kapta, hogy a kormánybiztos nem vett fel. Erre egyenesen Ripka Ferencnek fordult és egyenesen azt a kérdést szegte a mellé: hogy „legyetek tart-e erre az összegre, mert ha nem úgy másképpen intézkedik”.

Itt a májusi házbérnegyed és még mindig nincs több lakás, mint mult májusban

Építési kölcsönt, új építési szabályzatot és az illetékek csökkentését kéri a lakók — Progresszív legyen a kincstári házbérrészesedés helyébe lépő adó — A házak ma többet hoznak, mint a háború előtt

Május elseje van, lakbérnegyed van újra, ellenben

még mindig nincs egyetlen lakással sem több, mint akkor mult májusban.

Van ellenben nagyobb házbér és van kormányrendelet, hogy a lakások, a boltberek egyre emelkedjenek a végén — amely már nincs is éppen messze — a lakások felszabásával teljes gazdasági összeomlást zúdítanak erre az agyonsanyargatott fővárosi lakosságra.

A Lakók Szövetségének vezetőségéhez fordultunk, mi most a városi lakosság helyzete házbérek tekintetében s mi a módja a helyzet javulásának. A következő információkat kaptuk:

— A lakosság nagyarányú megmozdulása valamelyes enyhítést hozott a májusi negyedre:

a lakbér havi részletekben fizethető.

Ez bizony ugyancsak kis enyhítés, de legalább bizonyítja annak, hogy a kormány maga is belátja, hogy a helyzet tarthatatlan, egyenesen kétségbeeszt.

— A részletfizetés kedvezményéről valamilyen többlet jelent a kincstári haszonrészesedés helyébe megbeszélés — egy felület alatt. A kormány már most bejelenti, hogy

a kincstári haszonrészesedés helyébe új adó-nemet teremt.

Ennek az új, egyelőre még ismeretlen nevű adónak a neve nem érdekel, de igenis elengedhetetlenek tartjuk, hogy az új adó erősen progresszív legyen és hogy jövedelmét most már aztán igazán csak lakásépítés céljaira legyen szabad felhasználni.

— Ami a bérletek illeti, itt is végre megálljt kell mondani. A mai rettenetes sanyarú helyzetben a lakások és üzletek bérelt egyszerűen elviselethetetlenek, s ha a szanálási törvény alapján még tovább emelkednek, akkor a jövő esztendőben — feltéve, hogy megmarad a mai szorítás — már túlhaladja a bérelteli árak 50%-át.

— A háztulajdonosok érdekeit szokás emlegetni. Számzerűleg tudjuk kimutálni, hogy

a háztulajdonosok ma több jövedelmet hoznak a házuk után, mint a háború előtt.

Akkor ugyancsak tartoznak a házakra a jövedelem jelentékeny részét, mintegy kétharmadát a háztulajdonosoknak fizetnie. Ma más a helyzet. A háza a háztulajdonos nem tartozik, a banknak papírkönyvében kifizetnie a tartozást, ma tehát jelentékenyen megjavult a helyzetben a háztulajdonosok. Az pedig nem lehet a kormányzat érdeke, hogy a dolgozó lakossággal szemben a háztulajdonosok javára pártoljon egy munka nélküli jövedelmét.

— Ha nézzük más államokat, sehol nincs úgy, hogy a kormányzat vagy a törvények ne a lakókat igyekezzenek oldaltólban részesíteni, csak éppen nálunk van másként.

— Ami pedig az építkezést illeti, mindent meg kell tenni az államnak, hogy

az építkezés meginduljon. Az elavult építési szabályzatot megfelelően módosítani kell, az az illetékek csökkenteni

elsősorban pedig hitelt, állami hitelt, vagy ha ez nincs, ha mégis nem, hát külföldi hitelt szerezni

A kormánybiztos erre mit feleltetett volna? Természetesen azt válaszolta, hogy a fizetésre nem tart igényt, különben már régen felvette volna a milliókat. Az alpolgármester második kérdése az volt, hogy „mincesz kifogása ellene, ha a pénzt visszautaltja a fővárosi pénztárba”. Ez ellen sem lehetett ellenérv és így ma az a helyzet, hogy

a kormánybiztos fizetése visszazúzott a fővárosi kasszájába.

A mai napig tehát hiába volt kiutalva a pénz, még később sem veheti fel a kormánybiztos, ha már az összeférhetetlenség kérdése meg is szűnt volna.

Ripka Ferenc kormánybiztosnak azonban a rendes eljárási vezérigazgatói fizetésére továbbra is joga van, a pénz egyébként addig újra a rendelkezésére fog állni, amíg Buzáth alpolgármesternek újra kedve kerekedik a pénz befizetésére. Itt érdeklődni és Ripka engedelmével ismét visszautalni a milliókat a fővárosi pénztárba.

Mindenestre érdekes, hogy a kormánybiztos és az alpolgármester a bürokrácia útvesztőjében miképpen kedélyeskednek egymással. Ezek után az hiszik, hogy már világos: Ripka kormánybiztos bocsánat kerül, hiszen a gázgyár vezérigazgatói székhely, hajszán hajthat fejét újra volt főnöke, Buzáth János alpolgármester előtt, de Ripka elég ügyes ember arra, hogy valami körpályást eszkároljon ki a kormánytól a maga számára.

a célra. Minthogy pedig ezzel ma még nincs több lakás,

a lakások felszabadságának határideje ki kell tolni legalább két évvel.

S ezt már most kell megtenni s ha a kormány nem adja meg magát, ki kell azt veredni.

— A Lakók Szövetsége folytatja már rég folyó akcióját, reméljük kell, hogy a fővárosi lakossága is, a saját is, egyértelműen mellékel fognak állni.

Csilléry

legalább őszinte. Ő megmondja, hogy neki nem kell a nagy, gazdag és boldog Budapest, melyért a demokratikus pártok küzdenek. „Klein, aber mein”, kisiny a poharam, de magam iszom belőle: ez a Csilléry fővárosi programja. Nem fontos, hogy mindenki boldog legyen. A kereskedő, az iparos: hadd sirjon. A lakó: iradjon ki a bérletek, rettegjen a lakásfelszabadságtól, az utcára kerülés rémlettől. A tanító: kerüljön B-listára. A körházi beteg: nélkülözze a higiénia elemi követelményeit. Akinél drága a villamos: járjon gyalog. Aki nem tudja fizetni a villanyt: aljon sötétben.

Mindent nem szövegezt meg ilyen nyíltan Csilléry, csak a nagy, gazdag és boldog Budapest programját utaltja vissza. „Nekünk ez az a Budapestünk nem kell. A keresztyén községi pártunk más programja nincs, mint folytatni azt a munkát, melyet három és fél év előtt megkezdett.” Hogy mi volt ez a munka: azt jól tudjuk. A Polgár már hetek óta foglalkozik a Wolff-féle uralom áldásos „eredményeinek” és még csak a kezdetén vagyunk Wolffék büntetőjogi és a felsorolásában...

Csillérynek „más programja nincs”, mint a gyűlölködés, a polgárság életének megnehezítése, a kereskedelem és ipar alálátása, a párturalom és párturalom megerősítése a kérdések és a polgárság egyetemesének a rovására...

Ez legalább egyenes beszéd!

BÚTOR Ebédlők, hálólok legelőszöbén BODON bútórúházában VII, Péterfy Sándor utca 42 Garay terem

Engedélyes árban hangszerek és gramofonok a Nemzeti Demokratikus Pártok tagjainak
Jézus újdonságok legnagyobb raktára
Hangszer-Othon
FEKETE MIHALY
Budapest VIII. kerület, József körút 9. szám

BUTOR legelőszöbén **RUBIN** nál VII, Wessely u. 47

Női ruhák köpenvek, kosztümök.

leányoknak is, elsőrendű modellek után jutányosan készülnék **Noncsok S.** divattermében, VI, Pelsőrdőssor 60

Lipótvárosi Demokrata Kör
tagjai részére
ízletes házikoszt
naponta 12 órától 3 óráig:
Menü: 22.000 K
Fischer J.
vendéglő

Okosan élj a jogoddal, mert különben elveszíted!

A demokratapárt is helyet kér a választási bizottságokban

Kívánjuk, hogy a mi embereink is részt vegyenek a választások irányításában

▲ Közel jövőben megalakítják már azokat a bizottságokat, melyek az egyes szavazóköreketben a választást intézni fogják. A kerületi választási bizottságokban a demokratikus blokk pártjai nem képviselték meg a kellő képviseletet, hanem a szabadelvűsök Rákpa-párt tagjaival töltötték be a vezetőhelyeket. Minthát

az ajánlási idő is már megmulta, hogy ezek a pártok a választásokban leginkább passzív szerepre lesznek utalva,

már most megteszi a demokratapárt a lépéseket, hogy a választás intézésére megalakítandó bizottságokban nemcsak azonosajánú tanúk és bizalmiférlek által legyen képviselve, hanem az elnöki és alelnöki állásokban is súlyának megfelelően részesüljön. A kerületi választási elnökök nagy része már meg is kapta a párt erre vonatkozó felhívását és reméljük, hogy minden kerületben kellően méltányolni fogják ezt a kívánságot.

Bárczy István Budapest újjáépítéséről

Össze kell fogni minden haladó erőnek

Nagy jelentőségű esemény színhelye volt esütőnkön este a Központi Demokratika Kör, ahol a XI. vá. ker. tartott népes vasmorát. A Demokratika Párt vezéreivel együtt megjelent Bárczy István volt főpolgármester, hogy ezúttal először fejtesse ki a nyilvánosság előtt azokat az okokat, melyek őt az ő. n. szabadelvűs pártból a demokratikus ellenzék táborába hozták. A megjelent vendégeket dr. Bródy Ernő üdvözölte, és rámutatott az este különös jelentőségére, mely Bárczy Istvánnak, a régi nagy Budapest felépítésének megjelenésében rejlik. Utána Bárczy István emlékeztet szövegre. A választási sikeréről — mondotta — már előre meg van győződve. A legutolsó hetek küzdelmében nem vett részt, egyrészt, mert a szabadelvűs pártból való távozás után bizonyos kényszerű időt akart engedni, volt elvárásainak, másrészt, annyira szorult Budapest népet, hogy győződött arról, még azokkal szemben sem tud, akik most vele szemben állnak. De meg akarja indokolni ő. n. Pálfordulását.

Pálfordulástól nála már azért sem lehet beszélni, mert álláspontja, kezdetből fogva az volt, hogy a két tábor célja ugyanaz, csak taktikai kérdésekben térnek el egymástól. Amikor tehát látta, hogy a másik tábor útja nem vezet a kívánt célhoz, senki sem vehette tőle rosszvenn, ha egy dognálhoz való merev ragaszkodás kedvéért nem akarta a sikert veszélyeztetni. Látta, hogy a polgárság nem szereti, ha a választás elé állítják és gondolkodnia kell azon, hogy a küzdők közül melyiknek a taktikája helyes, és minthát nem kívánt azoktól elszakadni, akiknek bizalmából a városban élők kerültek, ahhoz a táborhoz szegődött, mely mellett a polgárság bízalma meggyőződött.

Tulajdoni érdekekkel tulajdonítanak neki Budapest nagyrésztét körül, belülről az ő nevének magasztalása csupán átvétel, annak a magának a jelölés, mely a városkivirágja a régi nagy Budapestet, ahol megszűnt volt, virágzó kereskedelem, hatalmas ingatlan, életnek az a haladása, mely nemcsak a városbást, hanem az egész várost jellemzte, Budapest nagyrésztétében nagyrésze volt Budapest népének, az a lel-

kesező és szeretet, mely a főváros minden egyes polgárát áthatotta, adott neki is erőt és invenciót munkájához és az a lelkesedés fogja most is visszavánszolni azt a mulat, azt a Budapestet, amely ami nagy hatalmas Budapestnek volt, és amelyben mindnyájunknak gyönyörűsége tellett.

Ha bekerülünk a városbástá, nem akarunk ott semmiféle tisztogatót végezni, meg fogjuk magyarázni a tisztviselőknél, hogy ők azért ülnek helyeken, hogy a lakosság érdekeit képviseljék minden különös tekintet nélkül, aki ezt nem fogja megérteni, annak meg fogjuk mutatni az útát kifelé, aki pedig megérti, annak igyekeznünk fogunk minél tisztességessebb megelégedést biztosítani, hogy a gondatlanság nyugalmával dolgozhasson a polgárság jólétéért.

Össze kell fogni minden haladó erőnek, még harcolni kell, hogy itt a győzelem teljes legyen és ennek a sikernek reményében emelen poharamat a kerület választó polgárára. A győzelem után itt fogunk találkozni és elindulunk utunkra, mely nagy, kemény és munkás lesz.

A nagy tömegesleg fogadott felszólalás után Kálmár Károly beszélt, majd Horrer Ferenc jelentette ki, hogy felesleges ott programot adni, ahol jelen van az a két vezér, aki programot nem csak adni, hanem megvalósítani is tud. Feleki Géza dr. szerint Wolffék politikája mindennel tördök, csak a lakosság érdekeivel nem, az emberek jogainak védelmére több gondot fordítanak a lovak fajtárolására, hiszen siettek a lövészenyek vigalmi adóját leszállítani. Pejer Károly utalt arra, hogy a reakció megértette, hogy csak az összetartásban van erő és egyeztetett a haladás gondolatának megalkotására. Ezért kell együtt haladni a liberális elemekkel és a munkásság ezért akar a választójoggal és együtt maradni a polgársággal. Fehér Béla rámutatott, hogy a Demokratikus Blokk legutóbbi közgyűlésén azok az alkotások, melyek azokra az időre emlékeztettek, amikor Budapestben még a liberalizmus uralkodott. A szónokok sorát Baracs Marcel dr. zárta be.

Kik fogják képviselni a polgárságot a városházán?

Ebben a rovatban a demokratikus blokk jelöltjeit fogjuk bemutatni A Polgár olvasóinak. Vannak közöttük történelmi nevek abban az értelemben, hogy viselőinek munkája és a polgárság jogait, kultúráját, emelkedését folytatótt küzdelmei történelmivé avatták őket. Vannak olyanok, melyek egy-egy kerület, egy-egy szakma, egy-egy foglalkozási ág körén belül szerettek beállást és elismerést. Vannak, amelyekben sok létező és reményesség van, de egyben meggyeznek valamilyen név: olyanok, akik közülük voltak a akik munkájukkal, tudásukkal, erkölcsi méltóságukkal, a polgárság szeretetével, a demokrácia töretlen hitével és szolgálatával emelkedtek ki eddig is polgártársak közül és biztosítanak bennünket arról, hogy a városházán akarunk tudni, és fognak is érteni dolgozni és küzdeni.

I. Vásonyi Vilmos

razgyogó, tiszta és egyenes politikai pályáján három nagy korszak jelent az elhatározott állomások. Az ancieu régime idején Vásonyi előresietett öntudatra és lette politikai tényezővé a városi kis- és középpolgárságát. Megtörte a klikkuralmat, megreformálta a városházát és megteremtette a polgári Budapestet, mely közintézményeivel a városi polgárság

gazdasági, kulturális és szociális igényeit szolgálta. A második korszak a háború éveit, melyekben Vásonyi a választójoggal és demokratikus kormányzással akarta megmenteni az országot a háborúvesztés rettenetes következményeitől. A forradalom után jött el a harmadik korszak, melyben a letipott polgárságot kellett új életre és új öntudatra kelteni. Vásonyiak élete munkáját újra el kellett kezdenie az országos politikában s most újra kell kezdenie a városházán is...

II. Bárczy István

a világváros Budapest első polgármestere volt. Az ő munkájának az előfeltétele már az volt, hogy Vásonyi megteremtette ennek a városnak a polgári jólétét és — polgári öntudatát. Bárczy nevéhez fűződik annak a nagy világvárosi programnak a megindítása, melynek végső célja a mezővárosi kereteken túlnőtt városnak világvárosra való fejlesztése volt. Új városrészek — Csigató, Tapolis, Fehérvári út és környéke —, pirostégás iskolák, népfőiskolák és egészségügyi intézmények, hidak és templomok jelentették ennek a programnak egyes állomásait. Bárczy István Budapestnek nevezik ezt a félbenmaradt nagy álmod, melyet újramekvidni Vásonyi és Bárczy hivatása lesz az új közgyűlésen.

ZSOLDOS magánfolyam
Előkezdőközpontok magánnyelvi
gátra, erőteljesre, vidékkel is.
VII, Dohány u. 84 :: Telefon: József 124-47

MODERN
Telefonszám: J. 56-08

BÜTORSZALÓN

Utolsó út 14, Baross uca 11. sz.
Szolid, olcsó kiszolgálás. Rásár Andor

III. Dr. Déri Ferenc

nyugalmasított alpolgármester. Mielőtt alpolgármester lett, két ügyosztályt vezetett, a tanügyit és a pénzügyit. A példás kötelességteljesítésnek, az odaadó munkának valóságos mintaképe volt. A pénzügyi ügyosztályból került az alpolgármesteri székbe a nagy szakértelmű és még nagyobb ügybiztonságú jutalmazta a közgyűlés azzal, hogy ilyen díszes polera emelte az akkor még ebben a méltóságban szinte példátlanul fiatal tanácsnokot. Mint alpolgármester is feltű gondolat gondozta a székesfőváros pénzügyeit is, kötelességteljesítést is. Pedig nehéz időkre esett alpolgármestersége. A háború ideje volt és majd az amúlnak a háború nyomában járt. S. 6 megmutatta, hogy akkor is nagy lehet — aránylag szegény anyagi eszközökkel is lehet — alkotni, építeni. Mert ő — destruktív volt.

Felkérjük azon polgártársainkat, olvasóinkat, demokrata elvárásainkat, akik előzetesen sorába öhajtanak lépni, e számdékukat akár telefonon is (József 12-76) mielőbb bejelenteni, az előzetési díjak beküldési szíveskedjünk, hogy lapunk pontos kékesítéséről gondoskodhassunk.

A POLGÁR KIADÓHIVATALA

Budapest, VIII, Főherceg Sándor uca 19. II. a.

Lakások és berendezések

poloska- és molyirtás

teljes telofességgel előmoz vagy szándékosz gátlak-
egy-egy szándékosz vezetője mellett végzi a

Fischer Vacuum Rt.

VII, Dob uca 90 szám. Telefon: József 10-72 és József 10-88

Réz, vasbútor sodrony, ágybétét
mert jóminőségű fogva legolcsóbb Hikker gyár-
ban, VII, Dohány uca 6. szám. Telefon József 124-12

Zongorát—Pianinót

Reményi

elsőrangú zongora telept meg nem látogatta
Budapest, VI. Károly uca 88. Hangolás, javítás,
vétel, csere: becsés, beraktározás

Vasbútor, rézbútor

Bútor házőrök, ebédőket,
szatónapváltókat, hitelek
szatón, mstracot, kőpáncsok közepesben kaphat
VII, Akácia uca 45. KRÓN (Dob és Weszeiényi uca közén)

Női kalap

Garbovits kalapgyár, Rózsa u. 38/b

diszítve 98.000

koronából, alak-
ások gyári árban

Táz ellen biztos a harcód,
Hogyha veszel MINIMAX-ot.

MAGYAR MINIMAX RT.

VI, Rózsa uca 85. • Telefon: 37-31.

SZAKORVOSI

rendelői vár- és nemibetegek részére
EZÜST SALVÁN OLTÁS
Rendelés egész nap. Rákóczi út 32. sz., I. em. I. Rókusfal szemből

Elsőrangú román import

szonnal szállít:

bűk hasáb fűzfát

vagontételekben is

szonnal szállít:

PROSYLVANIA RT.

TELEP: JÓZSEFVÁROSI P. U. X. SZÁMÚ KAPU
TELEFÓN: J. 90-72. KÖZP. IRODA: V. NADOR U. 21

Fájnak az igazságtalanságok? Tégy igazságot a szavazólapoddal!

A főváros külföldi kölcsönei

rövidesen megint életben aktuálisakká válnak. Az egyébként is, de pénzügyi kérdésekben főleg nagyon jól értenek „Frankfurter Zeitung” közli, hogy az a biztosítás, mely Budapest székesfőváros külföldi hitelezőinek megbízásából nemrég itt járt, hogy Budapest pénzügyi helyzetéről tájékoztassák, már elkészült jelentésével és arra a konklúzióra jutott, hogy Budapest jóval többet tud fizetni, mint amennyit a bankok egyessége alapján most fizet. Nyilvánvaló, hogy erre a hitelezők azaz fognak jönni, hogy akkor hát hiszen Budapest lakossága, tehát könnyen lesz még az eddiginél is többet fizetni a legfeljebb átlagban majd a jeles Sípóc, a meg jelesebb Wolffot, hogy deflációs költésével és egyéb személynélvesztéseire s egyéb demagógiára szánt trükkökkel ilyen nagysejter sikerül volt a — főváros külföldi hitelezőinél.

A második evangelista (Laczkovics kapitány feltámadása)

Regény, Irta: SZEKULA JENO (6)
III.

A rókának barlangjok vagyon...

De a szállását nem találja meg, bár sorra járja a régi és ismerős utakat. Új paloták nőttek a komor telkek helyén, a templomok is ragyogóbb jelmezt öltöttek, csak Endre király temploma mereng szótlanul, magabaroakadva, alig változott meg a török bódoltság óta. De vannak apróbb, ismerős paloták is, szerény göggel meghúzódva magas bárakornák között, festett nemesi címerekkel az ódon erkélyek alatt, ónos, uccára kiugró ablakokkal. Ezek a házak megvoltak már akkor, mikor őt a vesztőhelyre hurcolták, sőt előbb is, olyan időben, mikor még meg sem született. Nagynehezen megtalálja azt a házat is, amelyben a tizenéveslelkű század kilencvenes éveiben lakott, mielőtt letartóztatták.

De a ház is újszerű és idegen. Nem ismer rá. Bár ott áll a régi helyen. Idegesen osonget be az aranyozott, vasrácsos kapun.

Valami gróf lakáj nyit ajtót. Gyanakodva bámul az idegen arcába. Sáros csizmája, kopott ködmene nem valami bizalomkeltő jelenség.

— Kit keres? — mordul rája a lakáj durván.

— En itt laktam valamikor... — dadogja a kapitány. — Igaz, hogy az épület nagyon megváltozott. Szeretném elfoglalni régi szállásomat.

A lakáj azt hiszi, hogy résszeggel vagy bolonddal van dolga.

— Ez a kastély a gazdámé — és meg is nevezi a jónévi előkelő gróft —. Itt nem lakott soha, semmiféle szedett-vett proletránépség.

Be akarja csapni az ajtót, de a kapitány erőszakoskodik.

— Hát a tábornok... Valamikor itt laktam a tábornoknál.

Nem jut eszébe a tábornok neve. Egykori szállásadójának a nevét elfelejtette. Hiába no. Szabarmine eszlendő nagy idő, míg vége-hosszát nem éri ari almát aludta. Düb-düb apróságok, nevek, ismerős arcok, megrit személyi adatok, nem esoda hogy kimentek a koponyájából, amelyből amúgy is kiesergettek minden vért, mielőtt elhantolták volna.

— A tábornok... — dadogja.

— Soha semmiféle tábornok nem lakott itt — ripakodik rá a lakáj. Gazdám a gróf ur...

— Ma már nincsenek grófok — folytatja föl a kapitány —. Demokrácia van. A kiváltságokat eltörölték. A hercegi, grófi és bárói címek letűnt korszakok siri és nevetésges emlékei. Ma már mindenki egyenlő. Polgártárs mindenki. Kéne éppen akkora nagy úr, mint a gazdája.

A lakáj elcsúsz.

— Micsoda destruktív kifejezések! — bödül föl, míg ijedten becsapja a látogató orra előtt az ajtót. — Vigyázz! Átadom a rendőrnök. Az majd el látja a baját az ilyen futóbolondnak.

A kapitány néhány pillanatra szótlanul mered a távozó szolga után, akinek méltóságteljes lépését elnyeli a piros szőnyeggel borított márványlépcsők. De rájön, hogy hiába döngött a vasrácsos kaput. Amúgy sem engedték be ide. Csak meggyűlöne a baja a hatóságokkal.

Lefelé vonul a meredek úton. Érz, hogy ma este hajlanktan marad.

— Hiába van itt demokrácia — tűnődik —, a miniszterelnök hiába hirdeti, hogy itt ugyansz a demokrácia virágzik, mint a nagy nyugat szabad országában... ha éppen az elnyomott osztályok nem érik meg a szent eszmét, és tovább imádják letűnt korok fölfuvalkodott és hazug bálványait.

Nagyon szomorú és nagyon levert. E pillanatban szívesen pihenne megint a sírban.

Az éjszakát a szabad ég alatt töltötte a Város-majorban egy padon. De jött egy rendőr, durván megmozgatta és fölköltötte álmából.

— Hahó... ébredjen. Adta csavargója. Nem kotródik miingyárt innen.

A kapitány révelegző csüdök föl szendörgéséből. A hatóság fegyveres emberének durvasága megrémíti.

— Miért oly haragos, polgártárs! — kérdi szelíden.

— A rendőr megvadul egészen.

— Majd kupánbillentem. Csak csúfolódjék velem.

— Hát az csúfság, ha valakit polgártársnak szólítanak.

— Az... az... Magának én biztos úr vagyok.

Kétzer is megröpködte a szót.

— Biztos úr. Megértette?

Helyesen válaszol

a takarékos és okos háziaszony, ha el akarják téríteni:

„Ne fáradjon!... Én kávémat mindig csak a kávédarálóval ellátott „Valódi Frank”-kal főzöm. Csak azt adja nekem!”

SPORT

× Futhall. Nagy csapataink nem tudnak állandó jó formát kijátszani. Papírforma szerint is erősen hanyatlott a magyar futhall, hiszen például a Slavia, mely itt jól szerepelt, kikaptott Bécsben a Hakohtól és az Amateurtól is, ami az osztrákok nagy erejét mutatja. Eppen ezért aggodalommal nézünk az osztrák-magyar válogatott mecs elé.

AUTOMOBIL

× Adatok az amerikai és a világ automobilizmusáról. Az idei autóstatisztikai feljegyzések érdekes és egyben hatalmas számokkal bizonyítják az automobilizmus óriási fejlődését, mely Amerika nagy fölényét ezen a téren is élesen kiemeli. Amerika autópára 1924-ben 212.000 személy és 28.000 teherautóval könyvel, melyből a Ford-művek körülbelül 50% esik, amelyek most olyan kis autók gyártásával kísérleteznek, melyeknek a leggyorsabb mechanizmusa van, s óránként 20–25 km-es sebességgel fejthetnek ki. Ezek a kis autók átlagosan mindössze 30 dollárba fognak kerülni, Amerika után Anglia következik. Magyarországon egyáltalán nem sincs említve a statisztikai kimutatásban:

Automobilok száma

Amerika	16.071.229
Anglia	655.310
Franciaország	461.000
Németország	132.100
Spanyolország	60.194
Olaszország	52.356
Brit India	48.650
Brit, Délafrika	40.200
Svédország	36.620
Dánia	25.400
Svájc	23.100
Oroszország (általában)	20.000
Filippin szigetek	15.400
Malaga	15.300
Japán	14.000
Ausztria	12.950
Csehszlovákia	10.500

× Hatvan új autót a fővárosban. A főváros közlekedési bizottsága végre mégis elhatározta 60 új kocsit beállítását. Ennek következtében a bérkocsisok 3–3 számot adnak le egy kocsit felében. Az új taxikból 20 Magomóbil és a többi idegen gyártmányú auto lesz, melynek karosszériáját azonban csak hazai gyár építheti. Lassan mégis el fognak tűnni a lassú és döcögő s nem egy világvároszhoz méltó konfliktus, káromkodó kocsikkal együtt s nem csakúgy, ha azt mondjuk, hogy 10–15 év múlva az egyfogatú bérkocsi már csak a múlt emléke lesz.

Megindul a szezon Siófokon

— „A Polgár” kiküldött munkatársától —

Siófok, április 28.

A balatoni gyors robay a kanyargós sínpárokra és a közbeszó állomásokra, csak két-két percet tart pihenőt. A vonat minden szakaszában ülnek és beszélgetnek: a nyugatból problémáiról folyik minduntalan a beszélgetés. Nemcsak Siófokon tesznek, mondja a kalauz, türelmet, hallgatom és uraim, mingyárt ki is szállhatnak. Csakugyan. Már Siófokra fut be a vonatunk. Kevesen szállnak ki és a gyors már is indul, mert be akarja hozni a késést.

Siófok! Mintha megváltozott volna. Mintha szebb lett volna, gyönyörűbb, gondosabban és virágzóbb. Siófok ragyon a friss szőlőben. A fak friss hajtásai, parkják, káprázatos virágdíszek és a hatalmas fák, ujjongó zöld palástjában várják a legszebb évszakot, a nyarat. Gyönyörű az idő, a nap úgy süt, mintha nyárna és beillene a leve, amely langyosra csököl a Balaton, amely csillogva gyönyörűségeinek pompáit. Siófok poétikus fekvése és gyönyörű partvidéke, csak kisebb téngező, a mindinkább növekvő népszáma miatt.

Hogy lenne az ideen olyan élet, mint amilyen a szerencsének a siófokiak, nem tudni. Kéldorfor Összer fűrdőigazgató szerint lesz, mert lerendkálták, le szállították az árakat. Az igazgató elmondotta, hogy egyégyas szolák 45–60, kétégyas szolák 75–125 ezer koronába kerülnek, világítás, lakás, pénzidővel együtt. A telep elterjedése a napi pénzidő négyezeri ellátással a la carte 75 ezer koronára. A szállókban kívül a közszépen két-háromszáz lakásért 3–5 milliót kérnek, míg a Balatonhoz közel 6–7 milliót.

Ha körülnézik itt Siófokon, mindenütt leeresztett redőnyű villák, excentrikus várak, hogy lakók mind előbb beköltöztek. Itt ott építnek, tataroznak, lakoznak dolgoznak. Nemcsakokra megindul a szezon.

A vasúti sorompótól pár lépésre egy telep föld van a Tauberpénz. Nagy épület szép kerttel körülvéve. Balakonnal, nagyszerű kilitással a Balatonra. Most még csendes körülötte minden, de nem sokára, benépesül. Akik tavaly itt voltak, csodákat regélnek mesés kóser-kasztárok. Tulajdonosa Mandi Márton, aki kitűnő szakértelmével vezeti a pénzt. Tavaszi tevékenységét, az ideen fokozni fogja és öregbíteni sikereit. Kérésünkre megmutatta a szobákat. Nagyon szépek és tiszták, tágasak és kényelmesek. 30 szobát láttam, amelyek különböző nagyságúak. Itt az előszobában napi 85 ezer koronába kerül a pénzidő, négyezeri ellátással a la carte, természetesen a lakást is bekezdve, hogy a kóser alarag, akkor már mindent megmondunk. Az ideen föld még látogatottabba lesz a Tauber-pénz, mint tavaly és ajánlatos is lefoglatolni szobákat... Mandi Márton nagyszerűen érli hivatását és bizonyára az ideen is tömeg lesz jókórúvá pénzidő, amely közel van a Balatonhoz.

A vasúti sorompótól innen eső részen, tehát a vasúti körzón, egy épület előtt kitért nagy cégtábla, ismerős szálló nevet tartalmaz: ezünkben: itt a Fogas-szálló és étterem. Ki ne ismerne a Fogas szállót és annak tulajdonosát Schobor Istvánt, aki évek óta vezeti a mindenkori előtt méltán elismert Fogas, amely már is nyitva várja a nyarat. A Fogasnak, mint megmutattam 42 szobája van. Megnéstem a tulajdonos házasságát. Most festették őket, szépek és kellemes lehet annak a vendégnek, aki majd ide bekerül. Itt 85 ezer koronába kerül a pénzidő a la carte, négyezeri ellátással. Szőlő polgári árak, kitűnő faljorok, mulatások lesznek a Fogasban, ahol ismételtén Sári Elemér fog muzsikálni a bandájával. Nemcsak a Fogasban, hanem a körzón sétálók is, gyönyörű kőve fogják hallgatni Sári muzsikáját. Biztos, hogy a Fogas, amelynek mindenütt jókora van, meg fog telni az ideen és Schobor tulajdonosnak a nagy munka és fáradozás mellett, meghozza a kitűnő eredményeket.

Nyilvános benzintöltő-állomások:
SZABADSÁG TER — BAROSS TER

Előrángó minőség — Kristálytisztaság — Teljes súly

Fővárosi Autóüzem Rt.

Központi iroda
V., Erzsébet tér 14.
Csékkfüzetek: 100, 300 és 500 literre

A Máv-nak sikerült a forgalmát csökkenteni

Szemelvények a legújabb üzleteredmények kimutatásából

A magyar államvasutak, bádán hazánk bűnsége, romlott politikai és gazdasági helyzetünknek hatványozott mérvben tükröző vizsgálta és bemutatta állami és magángazdálkodásunk szomorú képét. A Mávnak a parizsi világkiállításán dízt nyert gyönyörűes műszaki felszerelése szomorú hanyatlásnak indult, közgazdasági tekintetben pedig fogalmi politikájával széles népretekelt sikerült az utaztatók teljesen elcsigázott, az olcsó áruforgalomra alapuló kereskedelmi kalkuláció pedig eszbe kergetett. A Máv jelenlegi gazdálkodásával máris közel tizöt oda, hogy a régi parasztársaságok téher és szegényszállítási konkurenciája ismét versenyez a közszomszival, melyre már nem kell haragudnia a tisztes szomszédoknak, mert az emberek ismét inkább gyors fogvak járni, és pedig a mag bírja a talpór szízmán. Ha pedig ez elköveti meztalban,

A Máv legutóbbi üzleteredménykimutatása (1924 július 1-től 1925 március 30-ig) teljes egészében igazolható igyekszik föltüntetni álláspontunkat. A kimutatás szerint ugyanis ismét sikerült a *főmagas tarifák segítségével úgy a személy-, mint a teherszállítást tetemesen csökkenteni*. A csökkentés rögtön megértjük, ha látjuk, hogy például drágább a saláta Budapestre hozatala Nagykörsről, mint a narancs ide-árusítása Triestből.

A Salgotánai Köszönbánya Résványtársulat igazgatósága megállapította az 1924. évi zárszámadásokat és elhatározta, hogy a folyó évi május hó 2-ára egybehívandó rendes ülésközgyűlés elé áll az indítványterjesztő, hogy az 1924. évi számlákról részvényenként 30.000 K-t állapítson meg. Az általános igazgatói költségnek eszékintése és a műszaki, valamint kereskedelmi ügyviteli egyesítése és egyszerűsítése érdekében javaslani fogja továbbá az igazgatóság, hogy mondja ki a közgyűlés a társulatnak a vele szoros viszonyban levő Esztergom-szécsényi Köszönbánya Résványtársadalgal, az Eszakmagyarországi Egyesített Köszönbánya és Iparváltott Résványtársulattal, az Esztergomvidéki Köszönbánya Résványtársadallal és a Hungária Mészipari Résványtársadalgal való egyesítését és ezzel kapcsolatban határozza el az alaplőkötség 60.000 darab, egyenként 1000 K-nak részvény kibocsátása által 750 millióról 90 millióra csökkentését és azt, hogy az újjanabb kibocsátásból részvényekből 112.500 darab az Esztergom-szécsényi részvényeknek 2:1 arányban, a Magyarországi Északmagyarországi részvényeknek 5:1 arányban, a 7059 darab az Esztergomvidéki részvényeknek 8:3 arányban és 400 darab a Hungária Mészipari Rt. részvényeinek 15:1 arányban ajánlásmentesen fel a formájáról 41 darab pedig szabadkézből értékesítesse.

A Kereskedelmi Hitelbank és a Schopper-féle
A Magyar Kereskedelmi Hitelbank Részvénytársaság
közvéleményes elhatározta, hogy a kimentatott
150.000 korona (750%) a Schopper J. G. Részvénytársaság
és a kimentatott 1.935.725.905 K fizik. nyereségéből
részvényreklám 2006 K (1500%) osztalékot fizet hol-
napról kezdve. A közvélemény Schreier Endre dr. ve-
lezőtanácsadó, előterjesztése elhatározta, hogy a
Schopper J. G. Részvénytársaság magába foglalja
az minden Schreier Endre dr. fia Magyar
Kereskedelmi Hitelbank részvénnyel a Kétféle
közvéleményes elhatározta, hogy a kimentatott
és a részvényreklám kisérletet június 14-én kezdődik.
A cég új szövege: Magyar Kereskedelmi Hitel-
bank – Schopper J. G. Részvénytársaság lesz.

Hörming év újságkiadás és a reklám szolgáltatás. Erdős József, a vállalkozási ismert *Rudolf Mosse* hirdetői iroda ügyvezető igazgatója most ünnepelte az újságkiadás és reklám terén eltöltött 30-ik évfordulóját. *Erdős József* nagy érdemeket szerzett a magyar reklámügy terén. Etelek reklámjait az országátaralmán túl is felismerték kellettek. A becsülettel és tehetséggel végzett három évtizedes munkái kifizérési és tisztelői meglepő ünnepséggel avatták.

Aki egyáltalán a biztosiós farsángszót emlíke is. Hivatalosan jelentik, hogy *Teleszky János*, aki egyáltalán az Első Magyar Biztosiós Társaság elnöke is. Prágába utazott, hogy a biztosiósok valorizációját ügyében a cseh kormányval tárgyalásokat folytasson. E hírből sajnos nem tűnik ki, hogy *Teleszky* ezen tárgyalásokon tulajdonképpen milyen érdekeltséget képvisel, mert más a magyar állam, más az Első Magyar Biztosiós és egészen más a szerződéses magyar biztosiósok közötti viszony. Az érdeke, amelyek az *Erőszakosk* új farsángszó befutását irányoznak, nem papírkörnyezetben szándékozik visszafojtani! Sürgősen tisztázandóknak véljük, ezen fontos kérdéseket.

[illegible]

Amint az eredményekből látható tehát, az úgynevezett kurzusnak sikerült Magyarországnak legnagyobb állami mintavállalatát odaszállítani, ahol jelenleg van. Az államvasutakat a tők szélére juttatták a magas tarifák, melyek viszont a borribilis személyi kiadások eredményei.

A szánálás is tehát csakis megfordított sorrendben lehetne eredményes, ha tudnánk leszűkíteni a személyi kiadásokat, másként automatice csökkennek a viteldíjak, emelkedik a forgalom, élénkül a kereskedelem és erősödik az ipar. Ez volna a sürgős teendőnek egyedül logikus sorrendje. De hol szoktak a kurzusok korszerűkben logikával dolgozni?

különböző az, mert például a „New-York” társaságnál biztosított személy magyar állampolgárnak ügyét lebonyolítáira éppen az „Első Magyar Biztosító Társaság” vette át, oly módon, hogy a biztosítottak *örökös körököt* szenvednek. Reméljük tehát hogy mindennemű hasonló valorizációs tárgyalásokhoz olyan delegátusokat is be fogunk vonni, akik *hízelőleg* a biztosítottak érdekét képviselik.

Fuzionalnak a gyárak. Az üzemkoncentráció évtől elvált néhány héttel kezdett tette szóvá a magyar gyárak egyik vezető egyénisége a most – úgy látszik – a gyakorlatban is sor kerül az üzemek egyesítésére. Legutóbb ugyancs az Egyesült Izzó és a Telefongyár között létesült egy igen szoros kooperációs kapcsolat a tudomásunk szerint több más nagy üzem vezetősége is puhatólódzó tárgyalásokat folytat bizonyos irányú üzemkoncentrációra a testületekre. Nagy kérdés viszont egyelőre, hogy a fentebb említett üzemek között valóban lesz-e a tervezett üzemkoncentráció, vagy csak a gyakorlatban előadható, ha az az ipartechnológiai koncentrációk törekvése avagy csak a magas kapacitások kihasználásához fog-e elvezetni.

Dr. Jacobi Olivér — a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ügyvezető-igazgatója. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank legutóbbi igazgatói ülése Dr. Jacobi Olivért, az intézet igazgató-jogutódosát ügyvezető-igazgatója léptette elő. Dr. Jacobi volt ugyanis az, aki a Kereskedelmi Bank amerikai kápecolatának kiépítésénél igen értékes munkálkodást fejtett ki, s főként eme érdemért kívánta honorálni a mostani eldöntéssel, melynek híre különben a pénzügyi és gazdasági körökben osztatlan meglegedést váltott ki.

A Pénzüztéti Központ újabb kislipari hitelekkel foglalkozik. A Pénzüztéti Központ tudvalegve az utóbbi hónapok során mintegy 300 milliárdot folyósított a kisipar alatt nyitóg kislipar hitelezéskéiglettel fedezésére. Ez az összeg természetesen nem bizonyult elegendőnek a kisiparosok erős mozgalmat indítottak további hitelek végt. Ez a mozgalmat most némi eredménytel is jart, mitután a Pénzüztéti Központ további 15 milliárdot fog legközelebb a kisiparosok rendelkezésére bocsátani rövidlejartú hitelek alakjában.

SZINHÁZ

KÖRNYEI BÉLA

A magyar művészet árbanak le kell hozni a gyászdobot. Két hétig kell *Tanay* és *Tapolcai* után Kányai Béla nevét írhatjuk a magyar kultúra vesztésgyászlistájára. Don José lángoló, szenvedő, hajlazo tragikus sirva-nevetése, Cavandore szívbemarkoló hűsége, Radames dekoratív szerelmi árdája örökre emelnek Kányai Béla ajkán. A felejt-hetetlen magyar Schubert elhagyott ököre és útra szegénykedő lelkünk egy csomó szóp dallal, egy aranyból sziv örök derűjével, egy nemes férfiaság meglepő harmóniáival. Kányai Béla szerepekre a hősenor volt, de ő nem szívalhasogató énekesillog-lalognak fogta fel a szerepöröt, hanem az embert, a férfít emelte hőssé szerepeiben. Megöröz crejú és megindító értelmezésű színessé is volt a Don José fektetéséig. A Schubert, így, főmó sentimentálizálás, a Cavandore, a Radames minden szón és minden árnyalat egyformán megvolt. A *Don José*, meglepő hangja még sokáig ott fog csengeni a fuldokló és elrester-melő, rokonszemes egyéniséget sokáig fogjuk még keresni a színpadon.

* Májusi muzsika. Az orgonával és gyöngyvirággal együtt megjött az a bizonyos zenés vígjáték is.

ányt eszméletlenül elofutott a nyakán. Menő Majosi
muzsika Farkas János és Harsányi Zsolt zenés vi-
gateka, melyet a *Rendőrség Szolgálat* ma mulattot-
ta, csak a műfajnak jellegzetes teremtő, igény-
től, mulattató, minden kisse ismerős benne, az ala-
kai is, a történet is, a zene is; nem akai, csak mulattat-
tati mellyel szándék nélkül, nem lakik jól tölve az
ember, de nem is terheli a gyomrát. A főszerkesztő
Horvát Rósi és Kompolthy, Bérez és Lázár Maria
kedvesek, údek, szépek és mulattatók voltak. Makláré
a budai spießbürgér és ins kettős szegecsben ismét
ragyogó anklitást nyújtott. *Büncy, Lengyel, Nagy,
Hodár és Lubinsky* dalárdájának mekkasát har-
szóró derültség kísérte.

Barbette . . . ?

A Royal-Orfeum májusi szenzációja

Felcsúsznak a reklám rikító szavai, a hangos dobverés, mert minden hirdetői eszköz apró és semmitmondó akkor, amikor

Barbetteröl

kell tudatni, hogy itt van, megérkezett Budapestre és a *Royal-Orfeum* májusi műsorában fog fellépni.

Hogy kieseda *Bargetto*, mi a produkciója, azt csak költői toll tudja kellőképpen leírni. Ezért átadjuk a szót egyik leghívatottabb magyar írónak, *Karinthy Frigyesnek*, aki néhány hónappal ezelőtt mikor készült a *Bargetto*, így írt róla: „Még

lett, mikor kuffoldón látta *Barbelle*-t, így írt róla: „A variété fuggány sztrebenbe és már ott libeg a színpad közepén *Barbelle*, hintára pattan, szinte csodálkozik, hogy lebílna alatta. De már röpén is felé. Ott szúrnyal már a nézőtér fölött, kiegyenesed, sötét, kétféle fesszál karokkal, a szoknyaszirmok durradoz és fesszál viharában. Nem állát és nem vállát már, de nem is ember. — A *saranyay anygal* ez, ugy, ahogy a felfelhárában rágolva képeztelted. A földöntúli inga emelkedik és süffed, fel egészen a színpadig... s mikor szemed és szíved szedülni kezd, már odafent a holtponton, mikor a hinta haza-kezd, meg, Kirepülésig vezled. Attóljón-e, vagy Visszatérésig? — magában *Barbelle* megkeddi a produkciót. Elcsúsztatja a kitélet... halk sikoly indul a torkoldal, de felüton megáll: a pompás nő-virág földközéssel kapta el a földet, most úgy esőding rá, a bilék és porok ingadoz a magában. Később, lendülettel, megmozdít, úgy, úgy felgáncs. Egyre magasabban szúrnyal... állig látod már... elandoloz és megrávnálton követed... már... elandoloz, pereck vagy órák teltek el, mióta figyeled. Arra térsz magadhoz, hogy a zene elhallgatott; mintegy elfutladda rámboteleiben, látott szájjal, dermedten.

szemzőkben, mikor megkezdődik a materializálódás, leszto suhogással, fessal mer patinásig a kiereszt köti. *Barbette* egyenletlen áll, emelkedik, süllyed... az arca az egyenlet faján szép szellem, nyugodt, figyelem. Közönyös. Vár és ügrel valamire, aminek létezésére kell a mikor az inga harmadszor föl el odafönt, holpontot. *Barbette* nyugodtan és természetesen, mintegy folytatva a modulátort, kezével és lábával elereszt a hirtet. És repül... és megfordul a levegőben... és a szívszered megáll... és az hiszed, álmózod... és nem szíkolass, mert azt hiszed, ügrel fel kell érned azonnal... és arra öbrödz, hogy majd megint ott lóg a hirtet, amit a szaltó után labrófjel kapott el megint.

Tass, függöny, orfolyó taps. S az ölelésen szán-tyoló függöny képeire elájtó *Barbelle* lakosságát a tapost. Előrelép. kecsesen hajlandó, bájosan fardulva mosolyog. S a harmadik függönynyitásra ké-zen a sügylükig jön előre, meghajlva szöke koron-nyal, mint egy királynő, aki előtt szál a trón-
... ..
... .. most következni a nagy meg-
lepetés, *Barbelle* külön, nagy meglepetése a publi-
kum előtt. Errel azonban nem szabad beszélni,
mert senki sem akarunk megfogadni egy rendkívü-
meglepetést.

The island

Inta: NAGY ENDRE

Aspenfield

A STRUCE

Salamon Bellacal

a Terézkörúti Színpadon
Kérdete fél 9-kor. Telefon-zám: 85-54

Korlatok fél 9-kor

Telefón zám: 65.54

* A MÁJUSI muzsika színlapja. *A Renaissance Színház* szabadtéri bemutatója. Fővárosi zenés életpé-
kép 3 felvonásban. Szövegért írták: *Farkas Imre és*
Horsányi Zsolt, verseit és zenéjét: *Farkas Imre*.
Rendez: *Péter - Koppántha Gyula*. Ma, a főelőadás.

+ Férfiak figyelmébe! +
A Dr. Spiegel-féle szab. készülék hatása páratlan

EROSIT ES GYOGYIT

Magyarszói orvosi füzet ára 12.000 korona

mely összeg 41.307. sz. postafakarekpenztári csekazamlára köldendő

LÁTTA? Nyakkendőim, ingeim, gallérsaim
női harisnyaím, kesztyűim? Heheh
őszintén szólva igen! De az új

SECRET, UNCLASSIFIED, DTIC UNCLASSIFIED, DTIC UNCLASSIFIED

város vezetéseért harcol. Dr. Fürdősi Miklós a választási visszahívások foglalkozott és megemlítette, hogy az ellenzéknek majdnem teljesen kizárták a választási bizottságokból, így Orbán, ahol a választókörzések túlnyomó részben képviselőkből és munkásokból áll, egyetlen helyet sem kaptak a szavazatszedő küldöttségben. Rámutatott még a választások nagy jelentőségére és változatlanság, lelkes kitartásra hívta fel a hallgatóságot.

A Belvárosi és a bástyasáncú Főúti körzetekben volt négyzetek. Itt is létszámanyan jelentek meg, mint ahogy embert a helyiség befoglalásán képes volt. Dr. Posta Sándor elnöki megnyitja után Kohári József, majd Simon Simon dr. szövegei fel. Propper Sándor nemzeti gyűlési képviselő a kurzus romlásaira vetett árnyékot, majd Fehérvári Sándor dr. utána pedig Pakots József nemzeti gyűlési képviselő beszélt, aki a kurzus bűnét osztorozta és megemlékezett az ellenzék pártok bombázásai miatt. Krausz József szabómester volt a gyűlés utolsó szónoka.

A XII. választókörzetben a szabócsinálók Wachtelbacher-féle vendéglőben gyűlésezett a kerület polgársága és munkásságát. Horváth Pál elnöki megnyitja után Földes Béla dr. és Peyer Károly nemzeti gyűlési képviselő foglalkoztak a kurzus bűnével és mulasztásaival.

A XIX. választókörzetben a práternevelő Szecsehy-féle vendéglőben gyűlésezett. Román Ernő megnyitja szavaihoz a kurzus állította szembe a régi liberális országgal, majd Kőrösi Zoltán dr. beszélt Wolffék romboló munkájáról és a szociális munkások küzdelméről a jelenlegi közéleti állapotokról. Péter József és Krácz Károly beszélt még.

A XX. választókörzetben a Soroksári úti Horváth-vendéglőben tartott gyűlést. Kun István megnyitja szavaihoz Sándor felszólalása következett, majd Kalász Bertalan ismertette a jövő feladatait.

Gyűlés volt a XXI. választókörzetben is, a Soroksári úti Munkások vendéglőben, melynek szónoklása Schwarcz Márk, Dorvas Gyula, dr. Lendvai Andor, Kollmann Dezső dr. és Révész Mihály voltak. Vigili a kőműves Jászberényi úton levő Gurácz-vendéglőben a XXII. választókörzet polgárai és munkásai gyűléseztek, ahol Jaxman Gyula, Lattak Jenő, Esztergályos János nemzeti gyűlési képviselő és Maurer Gyula ismertették a napirendet.

Csütörtökön

A Belvárosi Nemzeti Demokrata Párt rendezett pártgyűlést. Posta Sándor elnöki megnyitja után Huska Vilmos nemzeti gyűlési képviselő felszólalt Miskolc város polgárságának üdvözlésével. A mostani fővárosi harc — mondotta — önmagában háró a kormány kezelemmel — és iparunk ellen, melynek országos jelentőségét mindenki felismeri. Vértess Emil rámutatott az elhárított adópolgári által teremtett állapotokra, melyek ellen minden eszközzel kell küzdeni a polgárságnak. A dolgozó osztályoknak csak a demokrácia pártján lehet a helyük, mely mindig a kisemberek érdekeit védte és melynek zászlaja alatt tette Vázsonyi és Bárczy nagyváros Budapest. Utána Deutsch Mór és Horváth IV. Károly szövegei fel.

A Ferencvárosi Nemzeti Demokrata Körben a Ferencvárosi jelöltek tartották csütörtökön bemutatkozó vasorájkát. Mauer Mór házagny megnyitja szavaihoz a vendégeket üdvözlésével, majd Pakots József nemzeti gyűlési képviselő Hóros Miksa gróf római képviselővel foglalkozott. A trianoni békekérdés gazdasági és politikai szerkesztésének mindannyian, minden elnöki párt eléri. A fájvadás azonban nem használnak ki politikailag, mert az integrálás eszméje ellen ok vették a legtöbbet. Ne tanítsanak bennünk nemzeti érzésre, mert mi nemzeti érzés emberek vagyunk, de mindenképpen emberek is. Mi oly értelemben akarjuk a nemzeti érzés Vostalgia éleztetni, mint Kossuth tette, ki emelkedett világpolgár volt és akinek demokráziáját az új világ is megértette.

Baross János nemzeti gyűlési képviselő beszélt ezután. Biztos abban, hogy a római konferencián egyetlen pillanatra sem volt polgár sem állott volna fel azt mondani, hogy az csak az 6 külvilágunk, hogy Trianon minden nyomorúságunk és szenvedésünk oka. Feláll Romában Hóros Miksa gróf, a tiszecserének nagybírók és odaküldte a világ népének, hogy Baross János nem az ország szívéből beszélt, amikor végtelen mond a trianoni béke ellen, mi, akik odahaza kormányzóként vagyunk, mi is a béke vagyunk, nekünk nincsen kifogásunk a trianoni béke ellen. Mindenkinek, aki az ország megmentését akarja, össze kell fognia a most uralkodó rendszert ellen, hogy megmentsük, amit a mostani vezetők még nem pusztítottak el.

Révész Mihály dr. a szociáldemokrata párt nevében felvette ki, hogy az öszezások annak a célnak a szolgálatahoz tartanak, hogy Budapest újra legyen a virágzóvá válik. Dr. Gál Jenő azt hangsúlyozta, hogy a demokráciának Magyarországon való diadalát szövegei majd a budapesti közéleti életben való győzelem, melyet a munkásság és polgárságunk együttes küzdelme fog kivívni. Dr. Kollmann Dezső után Fikler Emil nemzeti gyűlési képviselő fejtette a polgárok és munkások szövetségének a közéleti életben való nagy jelentőségét.

Sándor Pál hangja a Vági István, a Nép és a Szózat hangja

Miért lett vérszomjas Pál bácsi

Az a támadás, melyben Sándor Pál Vázsonyi Vilmost és a demokrácia pártot részesítette, hatalmas megmozdulásra késztette a fővárosi demokrácia társadalomát, mely egy emberként szövegei a meg-harcolt vezér és bepiszkolt zászló védelmére. A Lipótvárosi Demokrata Kör szerda esti vasorájkát adott alkalmat a demokratikus ellenzék blokk és a demokráciái vezénylet, hogy méltó választ adjanak Sándor Pál úrnak és elváratainak, akik jónak látták az eddig elvi alapon folyó harcolt személyi térré átvinni és oly minőségűtellen támadást intézni a demokráciáit vezére és egyes vezetői ellen, amelynek hangja Wolffék részéről nem lehet volna meg senkit, de mely végleg lerántja a leplet a kalózbogó alatt harcoló álszabadelvű urakról.

Dr. Gál Jenő volt az est első szónoka. Azért jöttünk itt össze — mondotta — hogy visszautasítsuk azt a támadást, mely vezérünket oly helyről érte, melyet előző meghegyezni nem lehet. Ami az én ügyemet illeti, nem tulajdonítok neki túlnyomó fontosságot, ha bár Sándor Pál úr az életünknek üzent hadat. Lehet, hogy ebből az üzenetből emberhalál származik de nem tudom, ki lesz az, aki ebben a nemtelen harcban el fog vészni. A városban a kurzusok már megszokták a fűtykösséghatást és az esztelenkedést, de hogy valaki, aki magát liberálisnak vallja, gyűlöletre uszítson, ennek a viselkedésnek megítélését a józan közvéleményre bízom. Ami pedig azt illeti, hogy Sándor Pál úr vezérünket, aki felekezett állandóan elválasztotta politikai életétől, szövegei minőségűtellen támadja és szövegei vonatkozásokban tesz neki személynémet, erre azt válaszoljuk, hogy aki nem tud odahatni, hogy a felekezeti integritás saját portáján megővezzék, ne merészeljen más felekezeti szempontból támadni.

Pakots József nemzeti gyűlési képviselő azzal foglalkozik, hogy a demokráciát merőn támadás érte azért, mert egyáltalán halad a szociáldemokráciával. Sándor Pál elrekesztette arról, hogy néhány hónapig esztől, az OMEK vasorájkán Nyíregyházán ő maga hirdette, hogy a vezérnek megítélésének csak egy módja van: a polgárok és munkások szövetségének. Szegénységi bizonyítványt állít ki magáról Sándor Pál következtetése támadásával és jerméjével nem más, mint a politikai lecsúszás burkolt beállása. Nem éri, miért volt oly vérszomjas Pál bácsi! Hiszen támadásának okát egy félreértés, téves hírlapi közlemény képezte, melynek valótanságáról meggyőződhetett volna. Vázsonyi Vilmos oly egyéniség, akinek puritán tisztaságában meg az ellenfél sem békélkedik. Csodálkozok, hogy éppen Sándor Pál meri őt az októberizmusmal összehasonlítani, holott Sándor Pál már előtte némely szövegei a politikai irányhoz, mely elől Vázsonyi Vilmostnak emigrálnia kellett.

Farkas István beszélt ezután. Ha igaz — jelentette ki keményen, amit a liberalizmus jogában harcolt Sándor Pál hirdet, hogy a szociáldemokrata munkát el kell taszítani a polgári társadalomtól, akkor az a demokrácia hamis, mert az ilyen demokrácia tette hasztlan bitangát a munkásoknak. Sándor Pál hangja a Vági Istváné, a „Nép” és a „Szózat” hangja és mutatja, mint találkozik a jobboldali reakció a baloldallal a demokrácia megbuktatására.

Felkay Géza arról beszélt, hogy a választáson igen egyszerű és világos kérdésre kell felelnie Budapestnek: akar-e élni, vagy meghalni! Negyed évszázada szerette meg Vázsonyi Vilmos egy új politikai jelszóval, a demokrácia jelszavával Terézváros mandátumát. Új hang volt ez, de ha ennek a hangnak az évek során, már korábban az a széles kiterjedése és mély gyökere lett volna polgári társadalomunkban, mint ma, nem lett volna 1914 és 1918 és nem pusztult volna eszünkű Magyarországra. Vázsonyi Vilmos nem tett egyebet, mint levonta a tanulságot a francia és német eseményekből, ahol a demokrácia és szociális tábor szövetségét egymással és egymást támogatva vívta az ország ügyeit.

Dr. Bedő Mór rámutatott, hogy a vasárnapi gyűlés visszhang koncertjéből két hang válik ki élesen, a Ruday Dezső és Sándor Pál hangja. Sándor Pál már a kurzus elején is együtt ment a keresztény közéleti párttal, vokálva annak embereit hozta be a városba, de amikor a demokráciát a városban elethalál harcolt folytatott a reakció ellen, Sándor Pál hangját nem lehetett hallani. Sándor Pál különben a támadás utáni bocsánatkérésnek nagymestere és úgy hiszi, hogy ezt az erőnyét most is gyakorolni fogja.

Dr. Klár Zoltán megállapítja egy körlevélből, hogy Sándor Pál ma már nyilván támogatja Rip-

kókat, Huska Vilmos arra mutat rá, hogy a kispartosság csak a demokrácia győzelmétől várhatja sorsa jobbrafordulását. Bródy Ernő pedig bejelentette, hogy az ezer aláírt és Demokrata Blokk minden választókörzetben rég tulbadta. Nem érti, miért most nevezik hű embernek Vázsonyi, amikor lemondva nemcsak egyéni, de pártjáról is tá- rába vett minden demokratikus erőt. Ismételtén kijelenti, hogy hitvány embernek tartja azt a szövegei, aki a numerus clausus idején odaáll a kormányt támogató táborba. A felszólalások sorát Gáspár Fülöp lelkes szavai fejezték be, melyek elhangzása után Vázsonyi Vilmos éltetésével ért véget az összejövetel.

Felolvas szerkesztő: Dr. Hajdu Marcell

Felolvas kiadó: Zsombor Géza

Kabát-, kosztüm- és ruhaszövetek
Kabát- és mindenemű ruhaszövetek
Különleges mosóárak

a legújabb divat szerint a legkisebb választékban legelőnyösebben és legolcsóbban

ifj. Vajda Dezső
cégnél, Koronaherceg u. 8. (Pálfi Sándor u.)

Leitersdorfer D. és Fia cs. és kir. udvari szállító
Kiszámlázó a legismertebb
Szervita tér 5

brit, skót és ír

női és férfiszövetkülönlegességek eladása

A tavaszi és nyári újdonságok megérkeztek

Külföldi illatszerek és kozmetikumok
BALASSA HUNGARIA
DROGERIA Budapest,
VIII, József körút 13

Hajszálakat a legújabb divat szerint a legkisebb választékban legelőnyösebben és legolcsóbban
Pallar Szabolcs, Budapest, VI, Andrássy út 30. 1.
„KÉRTÉK” hajszálaválaszték szövegei utasítással.
Speciális szövegei és pánc elleni hajvédő. Szépségápolás. Személtetés, kvarcnyezetek. (Prospektus)

Szobafestő- és mázoló-
mester, Gerzely Mór Budapest, VI., Szendrő u. 24. Telefon 190-20

Nézzén a tükörbe, hisz Ön kövér!

Használja a „VEGETIV FORTE” tablettát és oly karcsú lesz mint barátja. Kapható bármelyik minőségben „HUNNIA” gyógyszerár Budapest, Erzsébet körút 56
Egy doboz ára 21.000 kor. Teljesen ártalmatlan növényi anyagokból készült. Orvosok ajánlják

„HUNNIA” könyvtár és nyomda részvénytársaság, Budapest, VIII., Rákóczi úti uca 3,
Felolvas szerkesztő: Gábor György

Ékszerfőzsdé épületben
Kellő és Herber ékszerészek, bejárta: Dehany u. 1
templommal szemben). Brilláns, ékszerbevit-
tás a legmagasabb díj 9 óráig 6 óráig

„HUNNIA” könyvtár és nyomda részvénytársaság, Budapest, VIII., Rákóczi úti uca 3,
Felolvas szerkesztő: Gábor György